

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 10 K — f.
Fél évre 5 K — f.
Negyed évre . . . 2 K 50 f.
Egyes szám ára 20 fillér.

ZALAMEGYE

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

Politikai és társadalmi hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések:
— Megállapodás szerint.

Nyilttér soronként 1 K

Kéziratokat
nem küldünk vissza

A boritaladó.

A mult hétre hívta össze a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete a bortermelőket, korcsmárosokat, kereskedőket, szóval az összes érdekelteket abból a célból, hogy a boritaladó eltörlését nagy gyűlés keretében szorgalmazzák.

Talán lesz sikere a mozgalomnak s az állam a bortermelést az igazságtalan adó eltörlésével kisegíti válságos helyzetéből. Ennek itt van már a tizenkettedik órája, mert a bortermelés a fogyasztás jelentékeny emelkedése nélkül alig lesz már jövedelmező termelési ág.

A bor megadóztatásának eredete a mult század közepére, az abszolutizmus idejére vezethető vissza. Az 1850. év november havában megjelent császári pátens képezi alapját annak a törvényhalmaznak, mely azután 1859-ben (május 12), 1868-ban (XVII. és XXXV. tc.), 1875-ben (XXVIII tc.), 1888-ban (XXXV.) egyre súlyosbította a borforgalmat, míg végre 1892-ben (XV tc.) eljutottunk a mai állapothoz.

Mihelyt borterméseink emelkedni kezdtek s 1899-ben már a 2 millió hektolitert ismét elérték, általánosan érezhetővé vált, hogy borászatunk szabad térfoglalását két súlyos bilincs akadályozta: az olasz borvámklauzula és a boritaladó. Mindaddig, míg ez a két elhibázott politikai alkotás kiküszöbölve nincs, borgazdaságunk szabad fejlődése el nem képzelhető.

És megindították a küzdelmet a szőlőtermelők nemcsak a gazdasági egyesületek, de a törvényhatóságok útján is, melyek sorban felirtak a kormányhoz és a képviselőházhoz, hogy közigazdaságunk eme két béklyójától szabadítsa meg az országot. Így tudomásunk van arról, hogy a következő megyék és városok kérelmezték a boritaladó leszállítását az országgyűléstől:

Baranya, Bars, Bereg, Békés, Borsod, Csongrád, Esztergom, Fejér, Győr, Heves, Krassó-Szörény, Moson, Pozsony, Somogy, Szabolcs, Szeben, Szilágy, Temes, Tolna, Ung, Zemplén.

Baja, Debreczen, Komárom, Kolozsvár, Nagyvárad, Pécs, Pozsony, Szabadka, Székesfehérvár, Sopron.

Az olasz borvám ellen kifejtett küzdelmet teljes siker kísérte, pedig ott a nemzetközi politika, egy szövetséges állam legfőbb anyagi érdeke is belejátszott, mennyivel

több okunk van reményelni, hogy a boritaladó törlésére vonatkozó kérelmünket, melynek teljesítése tisztán a magyar kormánytól és országgyűléstől függ, teljesíteni fogják, midőn nyilvánvaló, hogy ennek teljesítésétől szőlőtermelésünk egész jövője függ. Csak akarnunk kell, csak impozáns módon kifejezést kell adnunk annak, hogy mindannyian, akik szőlőtermeléssel, kereskedelemmel, borok kimérésével foglalkoznak, ezt meggyőződéssel és teljes erőnkől követelik, úgy kérésünk meghallgatásra fog találni.

A szeszdó felemelése megtörtént, az adóreform-tervezet elkészült, de a boritaladó leszállításáról még ezideid nincs tudomásunk.

A pénzügyi kormány elfogadta a szeszdót úgy, hogy az 37 millió koronával többet fog jövedelmezni mint eddig, de a 16 millió korona nyersbevételt jelentő boritaladó törléséről azért még ma sincs szó!

Mert ugyan mit jelent ez a tétel az állami háztartásban? Jóformán semmit. Az a 16 millió korona alig tesz ki többet az évi bevétel 1 százalékánál, mert hisz az 1909-i állami költségvetés 1555 millió korona bevételt praeliminál. Mikor először kértük a boritaladó leszállítását, vagyis körülbelül 10 millió koronával való csökkentését, akkor az állami előirányzat alig 1000 millió koronát igényelt; azóta a szükségletek egy félmilliárddal növekedtek. Ha minderre találtak a pénzügyminiszterek fedezetet és fognak a jövőben az emelkedő kiadásokra megfelelő alapot találni, lehetetlen, hogy éppen a boritaladó aránylag csekély összegére ne kerülne máshonnan fedezet.

De még ha csakugyan nem akadna, még akkor is közigazdaságunk és állami vagyonmérlegünk szempontjából sokkal fontosabb, hogy a milliárdnyi értéket képviselő szőlőbirtokok fennmaradjanak, hogy a félmillió bortermelő, kereskedő és vendéglős existenciája biztosítva legyen, mint az, hogy ideig-óráig deficit nélkül végzödjék az államháztartás mérlege. Nem is szólva arról, hogy egy jómódu szőlőbirtokosság sok más eimen az ily módon elmaradt adót sokszorosan ki fogná pótolni.

Lám Franciaországban 1900-ban, mikor először volt igazán nagy termésre kilátás, jóformán 48 óra alatt eltörlték a bor-

adót (csak valami jelentéktelen forgalmi hagyva meg,) pedig ott 173 millió frankkal szerepelt ez az adónem az ország költségvetésében, vagyis kitette annak 5 százalékát. És mégis belement abba a kormány, mert a képviselők tulnyomó többsége meghallgatta a borvidékek kétségbejött siralmát és egyszerűen leszavazta ezt a tételt. A francia költségvetés a következő évben 100 millió deficittel végződött, de a szőlőgazdaság meg volt mentve!

Megmenekült azáltal, hogy a borfogyasztás egy év alatt oly óriási lendületet vett, hogy maga Páris lakossága többet fogyasztott el 1½ millió hektoliterrel, az egész birodalom pedig 18 millió hl-rel többet, mint előző évben.

Hogy a fogyasztási adóleszállítás és a fogyasztás térhódítása között mily szoros nexus áll fenn, annak klasszikus példáját szolgáltatja már 80 év előtt Skócia. Ebben az országban a borfogyasztás jelentéktelen volt, mikor pedig 1822-ben az adót — nem is valami nagyon — leszállították, néhány év alatt a fogyasztás 300 százalékkal emelkedett.

Erre a fogyasztási többletre van a magyar szőlősgazdának sürgős szüksége, ha ezt a katasztrófától megóvni akarjuk.

Nincs a világon oly állam, melyben a boradó oly nagy volna, mint nálunk, még Ausztriában sem, ahonnan pedig ezt az adót átvettük. Bécsben a boradó hl.-ként 8 K 48, Budapesten 12 K 92, az osztrák egyéb városokban 6 K 36, nálunk 12 K 70, Ausztriában a vidéken 1 K 48—4 K 46 közt ingadozik, nálunk 8 K 70-től felmegy 12 K 70-ig. Azt hisszük, ezzel megtaláltuk annak a kulcsát, hogy nálunk miért vesztette el a mi nemzeti italunk az ő népszerűségét, miért pártolt át a jobbmodu közönség a sörhöz, a szegényebb osztály a pálinkához.

Nemzeti és kulturális, közegészségi és közérkölcsei szempontok parancsolólag követelik, hogy azt a rombolást, melyet a pálinka népünk széles rétegeiben évtizedeken át tett, a jövőben hátrítsuk el. Ennek csak egy módja van: ha a boradó törlésével hozzáférhetővé tesszük a nép széles rétegei számára a jó és egészséges italt: a bort.

Ennek ma megvan a módja. A bor ára tetemesen leszállott, mert az adó akadályozza annak általános fogyasztását. Tes-

sék az adót eltörölni és akkor nemcsak az idej, még nem is oly nagy, de a remélhetőleg közel jövőben beálló 9—10 millió hektoliteres termések is hamar és biztosan fognak vevőre találni.

Gondoljuk meg, hogy a mai borárak néhol már 10—12 K-ra süllyedtek, míg ezzel szemben az állami boritaladó 9—13 K közt ingadozik. Ha ehhez hozzászámítjuk a némely községek által kivetett 20 százalékos adópótlékot, az italmérési illetéket, a forgalomszerinti kereseti adót stb., akkor világosan áll előttünk, hogy maga az állam többet szed adók és illetékek fejében, mint amennyit a termelő az ő kockázatos fáradsága, szorgalma, tudása stb. után bruttó bevételként kap. Ily módon mesterségesen akadályozza meg tehát a boritaladó azt, hogy minden, még oly szerény háztartásban ott szerepeljen mindig a legegészségesebb magyar nemzeti ital: a bor.

A tettek órája elérkezett. Álljanak, mint egy ember talpra az ország összes érdekelt osztályai, a szőlőtermelők, a borkereskedők, a vendéglősök, mindazok az ipari és munkáselemek, melyek sorsa a szőlőtermeléssel szorosan összefügg, de végül maga a fogyasztóközönség is és jogos követelményünk teljesedni fog.

Alsómuraköz ünnepe.

A perlaki állami elemi iskolák huszonöt éves fennállásának és Tóth Sándor perlaki állami elemi iskolai igazgató negyedszázados működésének együttes jubileuma szép és meghatározó nemzeti ünnepség keretében gyűjté össze Periak és Alsómuraköz társadalmát.

Az ünnepély a perlaki róm. kath. templomban vette kezdetét, hol Habus Mihály plébános tartott hálaadó istentiszteletet, melyhez az ünnepelt igazgatót dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos tanfelügyelő, dr. Tamás János gond. elnök, az áll. elemi iskolák tantestülete, az összes növendékek s nagyszámú közönség

Nászuton.

A tenger bodros tükre sejtelmesen suttogott mindenféle édes titkot a gondolákban ringó ifju szerelmeseknek. Az illatos, páratérhes levegő alig hallhatóan álomba ringató nesztelenséggel hozta valahonnan a gondolierik harmonikus énekét. Az egyik templom kampanijén megkondult az esteli harangszó s Venezeze valamennyi temploma, hol vékonyan, hol vastagon utána kongatta a megkezdett szózatot.

A nap vérvörös korongja leáldozófélben volt. Már szinte eltakarta a Giardino Publicot az emberek pillantásai elől s a kis gőzöskék még mindig ontották a vidám hangulatu ifju párokat, melyek a Lidóról jöttek, hol a hatalmas tenger hullámaiban felfrissítő, üdítő fürdő várt rájuk.

Szinte paradicsomban képzelet magát az ember, midőn a sok ifju szerelmes pártól körülvéve, nem hall egyebet, mint ezüstös kacagást s tüzes szempárok összevillanását, mely titkolva is, oly sok mindent elárul.

A Szent-Márkus téren elültek a galambok. Tán ők is szerelmeskednek a Doge palota ezernyi cirkádái között. Helyüket a katonazenekar váltotta fel, mely gyertya fényénél harsogtatja rézhangszereit, míg a kozmopolita tömeg páronként egybe fűzve, zsongva duruzsol, mint forró nyáron a méhköpü.

kisérte, a perlaki fúvósok zenekarának vidám dalai mellett.

Mise után az áll. iskolák tágas udvarán gyűlt össze az ünnepelő közönség, mely Periak összes hatóságait s minden társadalmi rétegét egyesíté magában.

Az ünnepélyt a növendékek himnusza nyitá meg, mely után Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos tanfelügyelő a következő nagyhatású beszédet intézte a jelenlevőkhez:

Igen tisztelt Ünnepelő közönség!

Hosszu közpályámnak sok és szép visszaemlékezése vértézi fel már szívemet nagy felindulások ellen; mégis úgy érzem, hogy azokkal az emlékekkel, melyek e pereben lelkemet megszállják, nem bírok mély megihatottság nélkül leszámolni.

Önök igen tisztelt uraim, kik velem együtt össze borultak ezen negyedszázad alatt, kellőképpen fogják mérlegelni kijelentésem erkölcsi tartalmát.

Ámde igen tisztelt ünnepelő közönség, akik köztünk még csak gyermekek, akik köztünk még csak az élet küszöbén álló ifjak, azok nem látták a mai hatalmas iskola helyén azt a korhadat házat, melynek két sötétes, barátságatlan szobájában, összesen két tanító, alig ötven növendékkel képviselte, huszonöt év előtt, a perlaki állami elemi iskolát.

Az első mag dús áldással kelt ki!

A közoktatási kormány s a tanügyi hatóságok az állami iskola céljaira a „Filanda“ régi épületét nemes áldozatkészséggel felajánló vármegye és társadalom körérezése ellenállhatlan erővel tört céljához, hogy a már megizmosodott Csáktornya mellé, Perlakon építtessék fel a magyar művelődésnek és érzésnek alsómuraközi végvára.

Az intézet vezetését egy ifju tanító kezébe tettük, aki tényleg soha nem volt ifju, mert a tanítóképző küszöbéről csakhamar nagy kötelességek és felelőségek forgatagába került.

Hogy a zászlót becsülettel diadalhoz juttattuk, abban nagy része volt annak a törhetetlen buzgalomnak s a hivatásszeretettel ama nagy rajongásának, mellyel Tóth Sándor igazgató a maga szép, de nehéz állását, huszonöt esztendőn át, becsülettel betöltötte.

A ma már tíz tanerővel működő állami iskola mellé gazdasági ismétlő iskola, ifjuági egyesület, kisdodovodák, iparos tanonc iskola szerveztettek.

Elmondhatom — s ennek elmondásához érzem a jogot állásomban, érzem a kötelességet lelkiismeretemben — hogy ami Perlakon a magyar kultúra érdekében huszonöt év óta történt, abból Tóth Sándor igazgató emléke minden időkre kifogja venni a maga méltó részét.

Ennél a kijelentésnél ragyogóbb szóval nem ünnepelhetném az ő jubileumát.

Az árkádok alatt, a híres Flórián kávéházban ifju pár fogyasztja magasztalpu kristálypoharakból Venezeze különlegességét, a narancsfagyaltot.

A nő szikár, vézna, szépnek a legnagyobb hízogás hangja sem mondhatná, de feltűnő elegáns jelenség, meleg pillantásokkal méri végig a vele szembenülő férfit. Tüzes szeme forró sugarakat lövel feléje s szinte körülfonja meleg hullámaival a hatalmas tagbaszakadt embert.

Az egykedvűen szüresöli a frissítőt, szemeit merően a földre szegezve, mintha csak a padozatot borító mozaikot akarná tanulmányozni.

— Bajod van Béla? — törli meg a esendőt a nő s hangjából a szerelem féltő melegsége áramlik.

A férfi felrezen álmodozásából s ajkaira mosolyt erőszakolva érdes hangon válaszol.

— Nem semmi bajom, csak kissé elgondolkoztam.

— Menjünk haza, — szól most a nő, a férfi oldalához simulva, — az est hús szellője megéríthat, még felöltöt sem hoztál. Igazán te semmit sem törődöl magaddal, minden figyelmedet reám pazarlod.

E szavaknál azonban már a boldogság gyengéd pirja fut végig a vézna kis csontos arcon, melyet szinte megszépít az a határtalan szerelem, mely lesugárzik róla.

Lehet, igen tisztelt ünnepelő közönség, a gondviseléstől szélesebb keretben nagyobb megbízást nyerni; lehet több hiúsággal s a szerenés viszonyok ügyes kihasználásával fényesebb pályát megfutni; de a maga hivatásának tiszta és szent céljait csak annyi készséggel kitartással lehet szolgálni, amint azt Tóth Sándor cselekedte.

A perlaki áll. elemi iskolák magas színvonalig fejlesztését, a muraköz népoktatásügy szervezetébe historiai beillesztését, a magyarságnak érzésben és tudásban tett szolgálatait majd az utánunk következők fogják méltatni, kik nálunknál esendesebb vizeken evezve, több idővel fognak rendelkezni, hogy tekintetüket a multak alkotásaira szegezzék.

Ránk még sok munka és küzdelem vár!

Hála legyen érte a gondviselésnek, hogy a megpróbáltatás idejében fakaszt erőforrásokat is oly szívhez szóló példákban, aminőt itt ünnepelnek ma hatóságok és kariársak.

Lélekben velünk van gróf Batthyány Pál, Zalavármegye főispánja is, ki Wiesbadenből küldött táviratában felkért engemet, hogy a perlaki áll. elemi iskolák huszonöt éves fennállásának és a muraközi oktatásügy derék és hűséges munkásának, Tóth Sándor igazgatónak negyedszázados jubileuma alkalmából fejezzem ki az ő szívből fakadó üdvözlését az ünnepeltek, Periak lelkes társadalmának és a nemes példán épülő tanítósnak.

Midőn Ő Méltóságának minden kulturális törekvéseinkre kiterjeszkedő, most is oly gyöngédlen s mindnyájunkat megtisztelően megnyilatkozó óhaját tolmácsolom, engedjék meg, hogy az ő jókívánságaihoz hozzá fűzzem annak üdvözlését, ki sok nehéz és verejtékes órában emelte igazgató ur lelkét enyhületért a magyar kultúra örök eszményeihez.

Mert közpályámnak legedesebb gyönyörűségét képezi, ha mentora lehetek azoknak, akik felett hatalom adatott nekem.

Midőn Önt a magam és a vezetésem alatt álló kir. tanfelügyelőség nevében legbensőbb üdvözlöm, kijelentésemben nemcsak a hivatalfőnök teljes elismerését, hanem azon ember hálaát is zárom, kit igazgató ur mindenkor törhetlen munkásságának odaadásával és hűséges ragaszkodásával támogatott.

Üdvözlöm Perlak hatóságainak és közönségének színe előtt, kikben az állami iskola huszonötévi munkássága mindig megtalálta a maga élő gyökerét.

Kérem a jó Istent, hogy igazgató urat a magyar kultúrának szolgálatában és a család tiszta erkölcsében egyaránt hűséges földi társának, kedves feleségének, nemkülönben drága gyermekeinek boldogtására, a muraközi oktatásügy diszére, mindnyájunk igaz öröme, a szeretet, munka

Mert Bánhidyt Margit imádkozta férjét. Imádkozta, mint hívő a Madonnáját, mint a fatischimádó bálványát. Mikor apja, a dúsgazdag főispán hozzáadta Szemerey Bélához, csakis leánya beteges szenvedélyének akart eleget tenni, mert különben a szegény megyei aljegyzőt ugyancsak furán fogadta volna, ha tőle egyetlen leánya kezét kéri.

Hej, de nagy sora is volt ennek, míg idáig jutottak. Sok szenvedésen, még több könnyhullatáson kellett Margitnak keresztül mennie, míg ez a házasság létrejöhetett. Hiszen a megye, az ország első birtokos nemesi, sőt nem egy mágnás sarjadék versenyzett a hatalmas apa leányának kezéért. Nem Margit szépsége vonzotta őket, hiszen manapság a szépség a házasságoznál nem igen esik a latba. Hanem igenis vonzotta őket apja erős befolyása a kormányánál, de főleg az a sok-sok millió, mit Bánhidyt Margit apja után örökölni fog.

Szemerey Béla megyei aljegyző volt. Mint ilyen, ő is hivatalos volt a főispán asztalához, ismerkedett meg vele Margit. Szemerey, mint óvatos hivatalnok, köteles udvariasságokban részesítette, de egyetlen szóval sem lehetne kárhóztatni őt, mintha komolyan udvarolni akart volna a leánynak.

Az ő élete hajója akkor már biztos part felé közeledett. Fülöp szerelmes volt Kazay Magdába, tiszteletes Kazay László gyönyörű leányába. S

és megelégedés áldásával még soká, igen soká elárasztja! . . .

A perlaki áll. iskolák tantestületének gyöngéd és szeretetteljes üdvözlését Náday Ferenc tanító tolmácsolta az igazgató buzgó tevékenységét méltató tartalmas beszédben és átadta neki a tantestület pompás keretbe foglalt csoportképét.

Ezután a fiú és leány iskolák, nemkülönbön a kisdudovodai növendékei mondták el könnyeket fusorod kedves köszöntőjüket, pompás virágcsokrokkal halmozván el az ünnepeltet.

Az állami iskolai gondnokság és a kisdudovodai felügyelő bizottság nevében Dr. Tamás János áll. iskolai gondnoksági elnök, Tóth Sándor igazgató iskolai hatását és társadalmi tevékenységét méltatta, az iskolai hatóság és közönség igaz becsülését visszatükröző megható beszédben.

Hivatkozott rá, hogy mint Perlak nagyközönségének és a gyermekeik hazafias és erkölcsi nevelésének sorsán csüggő szülők összességének képviselői, egyben pedig mint a perlaki kulturális intézetek ellenőrzésére hivatott hatóság is legkövetlenebbül ismerik érdemeit s érdemeit, mert hosszú időközön át nyomokonként együtt működtek vele Perlak kulturális felvirágoztatásán.

Gondnoksági elnök nem akar Tóth Sándor már méltatott hivatásának ismétlésébe bocsátkozni; de kötelességének ismeri rámutatni arra, amit Tóth Sándor igazgatói és tanítói működésében legszebb érdemének és legnagyobb érdemének tart s ez az, hogy a szigorú és alkudni nem tudó kötelességtudásnak, hivatása egész körében, valóságos ideálja volt.

Mint az intézet sok felelősséggel terhelt vezetője nem szavakban, de tettekben terjesztette az iskolán belül s az iskola falain kívül is a példa erejét s ellenállhatatlan hatalmát.

Az igazgató személye és érdemei előtt legteljesebb dicséretüknek és elismerésüknek zászlóját azon bü kivánsággal hajlja meg, hogy a gondjaira bízott és már egész emberöltőkre menő nemzedékek hazafias és vallás erkölcsi vezetésére és nevelésére a jó Isten őt, a testi és lelki erők összességében igen soká megtartsa.

Végül pedig felkéri, fogadja el életének kedves emlékeül az állami iskolai gondnokság és kisdudovodai felügyelő bizottság hí elismerésének csekély, de igaz szívből jövő szeretetadóományát, mely ugy neki, mint családja tagjainak juttassa mindenkor eszükbe a társadalomnak egy hivatását szerető magyar tanító iránt érzett örök halálját.

Ezzel az elnök átnyújtotta Tóth Sándor igazgatónak a jelzett testületek gyönyörű adományát: egy ezüst babékoszorút, szép felirattal és hatalmas nemzeti színű szalaggal.

A megható jelenet könnyekre fakasztá az ünnepeltet és a nagy közönséget s Tóth Sándor megindultságában csak hosszabb szünet után

a leány viszonszerette őt. Már csak napok kérdése volt, hogy megtartják az eljegyzést s a fiatal szerelmes pár boldogan építgette a jövő színes fellegvárát.

Ekkor jött a megyei bál és Margit halálosan beleszédült Szemerey híres égszínkép szemébe, fülég belészeretett az igénytelen aljegyzőbe.

Margit, mint jónevelésű leány, mindjárt feltárta szíve titkát apja előtt s a hatalmas férfi, ki előtt reszketve állt meg minden földi halandó, megadta magát imádott gyermeke patakzó könnyeinek.

Másnap a főispán személyesen látogatta meg Szemereyt. Ez elsápadt a hatalmas főúr köszöntésére s nem tudta mire vélni a büszke Bánhidyt Leopold nemes leereszkedését. A főispán öltöztetett, nehezére esett a beszéd e kényes ügyben, de végre is győzött az apai szeretet s elmondta jövetelenek célját. Leplezetlenül beszélt a bámuló fiatalembernek, hogy leánya a megyebálon belészeretett és azóta se éjjele, se nappala s ő nem akarja, hogy leánya, egyetlen féltett kincse áldozatul essék szerelmének. Azért jött ő személyesen, hogy felbátorítsa a fiút s ő kérje fel, kérje meg leánya kezét.

Szegény főispán, mire befejezte mondókáját, homlokáról csak úgy csorgott a verejték, oly nehezére esett magát ennyire megaláznia.

Szemerey Béla pedig csak úgy bámult, mint

mondott forró köszönetet azért a szép erkölcsi jutalomért, melyben őt a hatóságok és Perlak társadalmi részesítették. Igéri, hogy ezután is az marad, aki eddig volt: a magyar kultúrának igaz és fáradhatlan munkása.

Miután még Dr. Tamás János Perlak városnak ezen alkalomra adott ötven korona jutalmát a magyar nyelvben jeleskedő növendékek közt kiosztotta és az előjáróság áldozatkészségét megköszönte volna, a szép és a jelenlévők lelkében örök nyomokat hagyó ünnepély véget ért.

Az ünnepelő közönség újból találkozott a fehér asztalnál, melynél a perlaki kir. járásbírósnak, telegkönyvi hatóságnak, kir. közjegyzőségnek, városi hatóságnak, az állami iskolai gondnokságnak, testületeknek, egyesületnek, ügyvédeknek és orvosoknak, helybeli és vidéki földbirtokosoknak, jegyzőknek és tanítóknak, kereskedőknek, iparosoknak és földmivészeknek több mint másfélszáz tagja jelent meg.

Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos tanfelügyelő gróf Apponyi Albert miniszterre, Dr. Tamás János Gróf Batthyány Pál főispánra, Dr. Zakál Lajos, Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelőre, Dr. Szabó Zsigmond, Vugrintsits Nándor, Sipos Károly, Dr. Reményi Zoltán és Grész Gyula Tóth Sándor igazgatóra, dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelő Dr. Tamás János gondnoksági elnökre és Dr. Böhm Sydneire, Ehrenreich Nándor dekanoveci lelkész az igazgató családjára, Dr. Noszlopy Gáspár kir. közjegyző a hölgyekre, a kir. járásbírósnak és a főszolgabírói hivatalra, Tóth Kálmán, az igazgató fia, a tantestületre és Perlak közönségére mondtak lelkes felköszöntőket. A lakoma alatt olvasták fel Zrínyi Károly képezdei igazgatónak, Szalay Sándor megyei tantestületi elnöknek, Margitay József Tóth Sándor egykori tanárának, számos iskolatársnak, tantestületnek és jóbarát-nak üdvözlő táviratait.

A vidám lakoma alatta perlaki cigány zenekar játszott.

Az ünnepelő közönség gróf Apponyi Albert vallás és közoktatásügyi miniszterhez és gróf Batthyány Pál főispánhoz lelkes üdvözlő táviratokat intézett.

Az ünnepséget megelőző estén a perlaki tűzoltók rendeztek fáklyászenét Tóth Sándor igazgatónak, ki az egyesületnek husz éven át volt parancsnoka. Ezen alkalomból Zala József városi jegyző méltatta Tóth Sándor érdemeit a tűzoltóegyesület szervezésé körül.

Aktualitások.

(Tudakozó iroda a földművesek részére.) Elmondhatjuk, hogy Darányi földművelésügyi miniszter szíven hordja a magyar földműves sorsát. Újabb intézkedéseivel is fényes tanujelét adta annak,

hogy mennyire akar segíteni a magyar paraszt ügyes-bajos dolgán. Bizonyára nem utolsó helyet foglal Darányinak utóbbi rendelete is, mellyel a »Földművesek tudakozó irodáját« létesítette. A miniszter ezen iroda felállításával azt kívánta elérni, hogy ha a fővárosba felvetődő és a hivatalok, meg a hivatalos eljárások szövevényes útjain járhatlan földművesek valamely miniszteriumban eldöntés alá kerülő ügyes-bajos dolguk felől érdeklődni akarnak, ne legyenek magukra hagyatva, hanem legyen egy biztos hely, ahová fordulhatnak, ahol utbaigazítást adnak, ahol tanácsot is szolgálnak, sőt amely hivatal érdekében a szükséges lépéseket megteszi.

Nagy szükség volt erre az intézkedésre, mert bizony ha a szegény földműves valami ügyes-bajos dolgával feljött Budapestre, napokig járta a bizonytalanság útját s a végén türelmét veszve, a nagy költsége mellett eredménytelenül kellett hazautaznia.

Ezt a végzetlen állapotot mintegy varázslással megszüntette Darányi az említett iroda létesítésével.

Ezután az ügyes-bajos ember egyszerűen elmegy a földművelési palota (V. kerület Országház-tér) portáshoz, akitől megtudakolja, hogy hol, melyik számon alatt van az iroda. A portástól felvezetik mindjárt az irodába. Az ott alkalmazott tisztviselőknek kötelességük a kérdezősködőket meghallgatni.

Amikor aztán megtudja a tudakozó irodabeli tisztviselő, hogy mi dologban jár az ügyes-bajos ember, hát ő maga nyomban utána megy a dolognak, vagy jól utbaigazít. Ilyenfórmán pár pere alatt szemtől-szembe az előtt a hivatalnok előtt állunk, aki ügyünkben a kívánt felvilágosítást meg tudja adni.

Gondoskodott a miniszter arról is, hogy a földműves ember ne csak akkor szerezhesen utbaigazítást, ha Budapestre felutazik, ami igen költséges mulatság és a legtöbb esetben fölösleges is, mert az iroda nemcsak a személyes jelentkezéket és nemcsak a folyamatban levő ügyekben támogatja a földművest, hanem a tájékoztatásra szorulóknak levélbeli megkeresésére is kimerítően válaszol.

A földművelésügyi miniszterium ügykörébe ezer és ezer olyan dolog tartozik, amiből hogy többet tudjon: minden földműves rá van szorulva. Tegyük fel, ha valaki vinocellériskolába vagy kertészeti tanfolyamra akarja adni a fiát, de nem tudja, hol van ilyen iskola vagy tanfolyam és mik a felvétel feltételei, az csak nyugodtan tegyen kérdést. Vagy mondjuk például, hogy valaki fiatal gyümölcsfákat vagy szőlőkarókat szeretne olson beszerezni, de nem tudja a módját, hogy miképpen fogjon hozzá, hogy ezt elérhesse?

Darányi földművelésügyi miniszter a földműves sorsának megkönnyítése kedvéért földművesek

aki elé a sustorgós villám csapott le. Nem tudta ébren van, avagy álmodik csupán, hiszen Dárius kincse fekszik előtte, csak ki kell nyújtani kezét, hogy övé lehessen a Bánhidyt nemzetség mesés vagyona.

Bánhidyt Leopold nem engedte szóhoz jutni. Mig aróán gunyos mosoly vonaglott keresztül, mondá:

— A választ pedig öcsém hozd el személyesen kastélyomba, hadd örüljön neki az én kiosi Margit lányom.

Ezzel eltávozott.

Szemerey még soká bámult utána, egészen míg a négyes fogat felverte por teljesen eltakarta jövendő apósa hatalmas termetét.

Csak most ocsudott fel bámulatából. A fényes, káprázató ajánlat kis időre eltompította agyvelejét, de most már tisztán állott előtte a helyzet. A főispán megkérte leánya részére a kezét.

Felkaczagott. Micsoda ábrázatot meresztenek reá hivatalnoktársai, ha tudomásukra jut az eset. Ha ő mondaná el nekik, el sem hinnék, boldognak tartanák. Félelmetes szerencse. A főispán veje!

Hirtelen elborult a homloka. Hát Magda?! Mi lesz a tiszteletes leányával? Hiszen egész lelke, minden idegszála hozzá vonzza.

Most már ő is izzadni kezdett. Agyát a benne kavargó gondolatok szinte elkábították. De csak

rövid ideig tartott a bensőjében dúló nemes felbuzdulás. A gazdagság démona győzött.

Izgatottan kereste elő fiókjából azokat az illatos, rózsás levélkéket, melyeket Magda gyöngy-sorai ékítették. Összekötözte őket s rövid, száraz levél kíséretében, melyben az ő leveleit kéri vissza, — ha ugyan megvannak még — elküldötte a leánynak.

Másnap ünnepies díszbe vágta magát s megkérte a főispán leányát.

A világ talán régen bámult olyan nagyot, mint midőn az eljegyzés hírért hordták széjjel a velinpapirosra nyomtatott meghívók.

A lakodalom is megtörtént. Semmi sem zavarta meg azt, ha csak az nem, hogy Kazay Magda úgy eltűnt hazulról, mintha soha honn se lett volna.

Némelyek szerint a vízbe ölte magát, mások szerint világgá bujdosott. De ugyan ki törődik az ártatlan falusi liba cselekedeteivel? Szemerey rá sem ért volna. Annyira igénybe vette minden idejét a nászut programjának összeállítása . . .

Az ifju pár hazament. Velenceze legelőkelőbb szállójának portása földig hajlongott a magas uraságok előtt.

Béla kiült az erkélyre, hogy élvezze a langyos esti szellő lágy subogó fuvalmát. Margit ezalatt remek pongyoláját öltötte magára.

részére hasznos tudnivalókat (pl. a fatenyésztésről, a nemes fűz termeléséről, a mezőgazdaságra ártalmas rovarok elleni védekezésről, a gazdasági munkás- és cselédpénztárról szóló dolgokat és másokat) a nép nyelvén tudós szakférfiakkal megíratta és ezen ismertető füzeteket ingyen odaajándékozta az érdeklődőknek, ezt a hasznos és könnyen megérthető és utmutató kis könyvet a tudakozó irodától meg is lehet kapni. A tudakozó irodának a pontos címe ez: Földművesek tudakozó irodája Budapest, V. Országház-tér, földmívelési minisztérium II. emelet.

* * *

(A szabadtanítás.) A választójogi reform intézkedéseinek s az ahöz összegyűjtött statisztikai adatoknak nyomán valósággal megdöbbent a közvélemény attól, hogy milyen nagy Magyarországon az analfabéták száma.

Akár mennyire szeretnők magunkat kultur-nemzetnek tekinteni, az irni olvasni nem tudók nagy serege bizony csak a kelethez esatol bennünket. Másfél milliárdos költségvetésünk dacára a népoktatási intézmények körül még mindig sok a hiány.

Az analfabéták nem csak az idősebbek sorából kerülnek ki, tehát nemcsak a múlt bűneiről van szó, mert hiszen még most is sok az iskolába nem járó gyermek, tehát a teljesen tanulatlan elemek még sokáig nem tűnnek el Magyarországról.

Ne higgye senki, hogy csak a nemzetiségi vidékek lakói között vannak sokan, akik előtt ismeretlen az írott és nyomtatott betű. Nemesak a mőc keeskepásztorok, a havasok oldalain elszórt kalyibákban lakó tótok és oláhok azok, akik nem látják az iskola belsejét, hanem tőszöke-eres magyar vidékeken is vannak elegendő, akik nem tudnak irni olvasni.

Nem a legkedvezőbb a mi vármegyénk kulturális statisztikája sem. Sok az iskolailag esatlakozott községek száma s az iskolától való több kilométer távolság még mindig megszorítja az iskolakerülőket számát. A multiról nem is szólnék. Közoktatásügyünk nagyobb arányú fejlődése a legutolsó két évtizedre esik. Az analfabéták száma tehát elég nagy.

Nem rég ideje még annak, hogy akárhány községben a bíró sem tudott irni s az volt a szokás, hogy a jegyzőnél január elsején otthagyták a kézjegyet. Ez a kézjegy azután feljogosította a jegyzőt arra, hogy a bíró nevét egész éven keresztül aláírja.

Ezen az időn már tui vagyunk. De a falvakról bejövő eselések még mindig elég bizonyosságai annak, hogy sok az analfabéta.

A választói reform azon intézkedése, hogy az irni olvasni nem tudók csak közvetett választók lehetnek, azt a gondolatot érlelte meg, hogy jó volna a felnőttek oktatását nálunk is meghonosítani.

Az olasz ég sötétkéjéből az ezeryai csillag, mint megannyi sugárzó drágakő tűzött le a magasból.

Messziről a gondolierik harmonikus danája hallatszott. A Canalegrandon pedig száz meg száz apró gondola siklott nesztelen tova a tenger tükörsíma felületén. Csak egy-egy elfojtott kacaj hangzott fel a csónakok mélyéből.

Szemerey pedig belebámult a csillagsugáros éjszakába.

Elgondolta, hogy rövid idő alatt mily nagyot fordult sorsának kereke. Ime a szegény megyei aljegyzőből most hatalmas ur lett, ki vagyonával ezreknek parancsol, ki előtt a szolgák serege hajlong.

De hiába! Az olasz ég sejtelmes varázsa, a jólét, a kényelem, mely körülvette, felesége odaadó imádata nem tudták azt az űrt szívében betölteni, mely ott sajtott, ott égett szíve köllőközepén s mely most, mikor boldognak kellett volna éreznie magát, jobban fájt, jobban tüzelt, mint valaha.

Az esti szellő egy mélabus akkordot sodort feléje. S most eszébe jutott Magda. Magda, akit imádot s elhagyott s két kövér könnyesepp gördült le szempiláiról a tenger sós hullámaiba...

Pallos Árpád.

A gondolat elég későn született meg. Külföldön a szabadtanítás már régi intézmény. Népakadémiák, munkásgimnáziumok, esti tanfolyamok terjesztik az ismereteket s tanítják a felnőtteket azokra a gyakorlati tudományokra, amelyeket gyermekkorukban elfelejtettek megszerezni.

Mindezeket az intézményeket a társadalom, különféle egyesületek tartják fen. Az állam legfeljebb segédkezet nyújt.

Gróf Apponyi Albert kultuszminiszter Magyarországon is megindítja a szabadtanításra irányuló mozgalmat, egészen biztosra vehetjük azonban, hogy a társadalmat szervezni és kulturális célok szolgálatába állítani a miniszter sem tudja. Mert nálunk a társadalom nem igen szokott reagálni ideális célok szolgálatára hívó szavatokra. Tehát ismét a kormányra és az államra kell támaszkodnunk s ha a miniszter anyagi eszközökkel, parancsszóval, hivatalos apparátussal nem rendezi a szabadtanítás ügyét, hanem azt szép felhívással rábizza a társadalomra, akkor a felnőtteket aligha fogja valaki oktatni.

Ha arról lenne szó, hogy a szabadtanítás keretében modern esodabogarakat, perverz szociális tanokat hirdethetünk, akkor akadna vállalkozó bőven. De hogy elemi ismeretekre oktassuk tudatlan embertársainkat — ingyen, ezt bajos elképzelni a mi önző és kényelemszerető világunkban.

* * *

(Háboru vagy béke?) Azzal az eszeveszett tombolással szemben, amelyet a szerbiánusok véghezvisznek, Magyarországon nyugodt és csendes a közvélemény. Még csak eszeágába se jut sankinek, hogy boszankodják a szerbekre, akik Bosznia annexiója miatt rettenesen haragusznak a magyarokra is.

Érdekes jelenség — még távolról szemlélve is — az a felbuzdulás, amely ma Szerbiát urálja. Szinte eszébe jut az embernek a felfuvalkodott béka, amely addig pukkasztotta a bórét, amíg megrepedt. A disznóhajesárok is nagyhatalomnak akarják felfújni magukat s gögösen sürgették a háborút azért, mert Ausztria-Magyarország elvitte előlük azt a hegyes országot, amelyre nekik fáj a foguk.

A monitorok és a megfontoltabb elemek intellemei persze egy kissé lelohasztották a háborus kedvet s a trónörökös hiába kiabál a szent harc mellett. Megveretni senki sem szereti magát, már pedig semmi sem bizonyosabb, mint hogy a disznókereskedőknek erélyesen a körmére koppantanának, ha felénk merésék irányozni néhány rozoga ágyujukat. Mindazonáltal nincs kizárva — ahogy a hangulatot a lapok jellemzik — hogy a szerbek belomennek a kalandos vállalkozásba, ami a monarchiára s különösen ránk magyarokra nézve a bonyodalmak egész sorát idézheinek fei.

Hogy ellenfelünkől nem kell ez esetben megijednünk, az még nem biztosítja társadalmunkat azoktól a szélsőségektől, amelyek egy esetleges háboru következményei. Mert épen azért, hogy az ellenfél erőben gyengébb, az izgalmak által esőkkent erkölcsi érzék erősebben fogja keresztültörni azokat a korlátokat, amelyeket a nevelés, a törvények s az emberi lélekben rejlő jó tulajdonságok előírnak.

S hol maradnak az anyagi veszteségek? A levegőbe lött milliók évek hosszú során át érzetük kárhuzatos hatásukat s amugyis gyenge hitelünket teljesen diszkreditálnak.

Hogy a mi hitelünk már most is milyen, azt minden szatőcs tudja. Most még csak egy háborura volna szükségünk s évtizedekre betesszük az ajtót magunk mögött, le kell mondanunk jó időre a haladásról.

Sajnos azonban, a béke vagy háboru kérdésébe éppen azoknak van a legkevesebb beleszólásuk, akik a terhet viselik.

A háborus aggodalmak még mindig nem multak el s ki tudja, hogy a balkáni komédia nem idézi-e fel az európai háboru borzalmait.

És mindezt miért?

Mert a nagyhatalmi hóbort dühöng a bécsi diplomácia cefpos koponyájában.

* * *

(Bojkott.) Az a bojkott, mit a Boszporusz partján az osztrák és magyar áruk ellen indítottak, mig egyrészt némi büszkeséggel tölthet el bennünket, másrészt fájdalmas reminiscenciákat kelt fel bennünk. A törökök bojkottálják az osztrák és magyar árut. Jól értsük meg, nem az osztrák-magyar árut. Áru ilyen nincs. Csak biro-

dalom meg tartomány. Hanem kifejezetten bojkottálják az osztrák árut, ami Wienből jó, meg a magyar árut is, ami Budapestről kerül ki. Amit ők bojkottálnak, annak feltétlenül léteznie kell. E szerint — s ez az, amire büszkék lehetünk — mégis csak van magyar ipar! . . . Bojkott, bojkott! Valamikor mi is csináltuk. Hogy is volt az? Feltűztük a tulipánt, tettünk nagy hazafias fogadalmakat, alapítottunk pártoló, védő, korlátozó és sorompoló egyesületeket és ma, három évvel a nagy felbuzdulás után — minden a régiben van. Am a törökök bojkottja valószínűleg eredményesebb lesz. Ők hamarabb megtalálják a más országokkal való külföldi konnexiót, amit mi jóformán nem is keresgélünk. Meg aztán ott talán több komolysággal is csinálják a dolgot, mint nálunk. Mert igaz, hogy keleti faj ők is, csak úgy mint mi. Hamar hevülő, könnyen lehülő vér esörög az ő erükben is, mint a mienkben, de bennük keleti vallásuk nemcsak megőrizte, de ki is fejlesztette azt a fanatizmust, mely akár esztelen vakasággal, de a cél irányában visz. Az ő bojkottjuk sikeres lesz, nem úgy, mint a mienk. Amiből egyébként indirekte nekünk is hasznunk lehet. Oicsóbban juthatunk hozzá — az osztrák áruhoz.

Esküdtszéki tárgyalások.

A bicskai.

Piros József salföldi lakásban erős virtus lakik. Ha felönt a garatra, nem fél az eleven ördögtől sem és beleköt mindenkibe.

Augusztus hónap első szent vasárnapján a korosmában ünnepelt Piros József. Természetesen ivott. A balsors Molnár Gyula salföldi lakost hozta az utjába s ezt orozva ugy szurta szíven, hogy ott a helyszínen meghalt.

Halált okozó súlyos testi sértés büntettéért vádolta meg a kir. ügyész Piros Józsefet, aki a mult hétfőn állott az esküdték előtt.

A főtárgyalást Dr Degré Miklós kir. törvényszéki elnök vezette; szavazó bírák voltak Szirmai Béla és Sperlách Géza; a jegyzőkönvet Ludanyi Béla vezette. A vádhatóságot Dr Rézler Kornél kir. ügyész képviselte, a védői tisztet Dr Árvay László ügyvéd látta el.

Esküdték voltak: Vajda Emil, Németh Gábor, Kapiller Mihály, Gulyás Pál, Koller Ferenc, Babos Ármán, Kovács Mihály, Takács Jenő, Simon Zsigmond, Lukács Farkas István, Horváth Béla és Keresztury György.

Az esküdték Piros Józsefet bűnösnek találták s a bíróság hat évi fegyházra ítélte a virtuos embert, akinek vad indulatait talán meg fogja szelidíteni a fegyház levegője.

A dunyháért.

Német Babi Péter felgyújtotta özv. Miszori Józsefné háshágyi lakos házat azért, mert ez nem akarta kiadni Mayer Józsefné dunyháját. A gyujtogató bagolyhiten együtt élt Mayernével s a dunyhára nagy lett volna a szükség.

Német Babi Péter félkegyelmű embernek látszik, de ez nem mentette meg a büntetéstől, mert az orvosok, esküdték s a bíróság ugy találták, hogy nagyon jól tudta őkegyelme: mit eszelepszik, amikor a komis gyujtóval felpörkölte a viskó szalmafedelet. A gyujtogató másfél évi börtönnel bűnhődik.

A főtárgyaláson Dr Degré Miklós elnökölt; szavazó bírák voltak Skoday Aurél és Sperlách Géza, jegyző Tulok Jenő. A vádhatóság részéről Dr Szász Gerő kir. ügyész jelent meg, a vádlottat Dr Hajós Iguác helyettese, Dr Hollósi ügyvédjelölt védte.

Esküdték voltak: Puer István, Németh Gábor, Keresztury György, Kovács Mihály, Szigethy János, Gulyás Pál, Kapiller Mihály, Uti Sámuel, Babos Ármán, Heck Pál, Horváth Béla és Koller Ferenc.

Békés házaseslet.

Id. Kozma József 60 éves korában meguntta a magányos életet és megházasodott. Az asszonnyal egy darabig ugy ahogy megfértek, később azonban állandó lett a perpatvar, mert a vagyou jövedelmén nem tudtak megosztozni. A jussából egyik sem engedett, mindgyik ragaszkodott a garashoz. A házastársak tehát elváltak. Az asszony ezzel sem elégedett meg, hanem pereket akasztott az öreg nyakába, sőt azt is megeselekedte, hogy az ura krumpliját kihuzogatta a

földből. Az öreg Kozma most már elkéseredett. Zsabra vágta rozoga revolverét s elment az asszony lakására, ahol szó szót ért, míg egyszerre a férj előrántotta a forgópisztolyt és az asszonyt egyenesen fejbe lötte. Szerencsére a golyó eloszlott a csonton és Kozmáé életben maradt.

Kozma József szándékos emberölés büntetésének kísérletével vádolva került az esküdtek elé.

Az ügy intim részletei miatt a főtárgyalás zárt ajtók mellett folyt le s a vége az lett, hogy az esküdtek az öreg Kozmát nem találták bűnösnek, amire a törvényszék felmentette. Ugy látszik, a házastárs asszony a végsőkig feszítette a húr s az öreg utolsó elkésérésében nyult fegyverhez.

A főtárgyaláson Dr Degré Miklós elnökölt; szavazó bírák Szirmay Béla és Skóday Aurél; jegyző Fülöp Jenő. A vádat Dr Szász Gerő kir. ügyész képviselte; a vádlottat Dr Hajós Ignác védte.

Esküdtek voltak: Németh Gábor, Puer István, Gráner Géza, Glaser Sándor, Joós Antal, Fábrián Károly, Szigethy János, Keresztury György, Horváth Béla, Hoek Pál, Koller Ferenc és Kapiller Mihály.

A gyújtogató éjjeli őr.

Szabó József kapezai lakost érzékenyen megsértette becsmérlésben Szarjas József, akinek zsebórát elemelték s azt a gyanúját fejezte ki, hogy ezt Szabó József lopta el. Szabó dult-fult s csak alkalomra várt, hogy boszút állhasson. Egy sötét éjszakán Szabó éjjeli őr volt a faluban. Csend volt mindenfelé, egy lélek sem járt az utcán. A közbiztonság éber őre Szarjasék házához lopózott s tüzes esővát dugott az eres alá. Kéjelegve nézte, hogyan csap fel a láng haragosa feje fölött. Ekkor azonban megjött. Hátha benn ég az egész család. Fellármázta tehát a házbelleket, hogy meneküljenek. Szabó elárulta magát s gyújtogató büntette miatt a bíróság elé került.

Elnök volt: Dr Fritz József, bírák: Skóday Aurél és Sperlág Géza; jegyző Dr Németh Bálint. A vádhatóságot Dr Rézler Kornél kir. ügyész, a védelmet Dr Grünvald Samu ügyvéd képviselték.

Esküdtek: Németh Gábor, Glaser Sándor, Takács Jenő, Hoek Pál, Szigethy János, Kovács Mihály, Farkas István, Gulyás Pál, Tamás József, Babos Ármán, Gráner Géza és Horváth Béla.

Az esküdtek Szabó Józsefet bűnösnek mondták ki s a bíróság két évi fegyházra ítélte.

Fiatal bűnös.

Lajer Erzsébet még csak 13 éves, de már súlyos bűn terheli a lelkiismeretét: felgyújtotta kenyéradó gazdájának Ackermann Ferenc türjei lakosnak házáat. A leányt valamiért megfedték s emiatt elhagyta a szolgálatot, de visszatért olyankor, amikor senki sem volt otthon s esővát dobott a házra. Ackermann háza s több szomszéd gazdasági épületei hamvadtak el.

Lajer Erzsébet gyújtogató miatt került vád alá. Az esküdszék arra való tekintettel, hogy vádlott még csak 13 éves és elkövetett cselekményének szabad mérlegelésére hiányzott nála a kellő elhatározási képesség, a vád alól fölmentette ugyan, de javító intézetbe leendő internálásra ítélte.

A főtárgyaláson Dr Degré Miklós elnökölt; szavazó bírák Szirmay Béla és Skóday Aurél; jegyző Horváth Ferenc. A vádat Dr Szász Gerő kir. ügyész képviselte; vádlottat Dr Keresztury József ügyvéd védte.

Esküdtek voltak: Vajda Emil, Németh Gábor, Puer István, Fülöp József, Dr Szücs Arnold, Scholtz Károly, Tamás József, Szigethy János, Németh Emil, Joós Antal, Keresztury György, id. Komáromy János.

Véres mulatság.

Borzalmas és a maga nemében páratlan bűneset tárgyalását kezdte meg tegnap a zalaegerszegi esküdtbíróság. Egy mulatság után lejártszódtott véres jelenetek, a borgózs, duhajmulatság, dühöngő részeg emberek, a fékevesztett szenvedély borzalmi elevenedtek meg a főtárgyalás során. Előbb együtt mulató emberek egymásra törtek, belövéldöztek a tömegbe; az apa agyonlövi saját fiát, ártatlan asszonyt terít le a revolvergolyó s ha a dühöngő embert le nem fegyverzik, elpusztít mindenkit, aki elébe áll.

A rémes jelenetek természetesen a tapolezai járásban játszódottak le: ott ahol a jó bor terem. Megszoktuk már, hogy minden esküdszéki ülés-

szakon élénk kerül a vad mulatságok néhány hőse, a tultengő önértet lovagjai, akik egy ferde tekintetért, egy kemény szóért készek vérben gázolni.

A mostani eset Szentbékállán történt. Valami mulatságot rendeztek a nyáron. Rác Antal és Lendvai Gáspár is megjelentek, de elfelejtették a belépti díjat megfizetni. Reggel felé a két potya pasasér lett a lehangosabb s amikor Eöry Jenő esendire intette őket, Lendvay kést rántott, de Eöry megelőzte és hasba szurta Lendvait.

Erre közbelépett Rác Antal is, aki a tömeg közé lövéldözött, megsebesítve a többek között Eöry Kálmánt is. Rác hamarosan megfutamodott. Eöry Kálmán pedig hazarohant, revolvert vett magához és Rácék házához ment. Itt kezdődött azután az igazi vérengzés. Rác Antal anyját a ház ajtajában lelőtte. Erre kisetett a házból Rác Antal apja is. Eöry azt is leterítette két golyóval. A dühöngő ember fia, Eöry Imre apja után futott, hogy a további gonoszságtól visszatartsa. De mindegy volt már annak: akárki kerül eléje. Leőtte a fiát is, aki menten meghalt. Csak a esendőrok közbelépése vetett véget az öldöklésnek.

A főtárgyalást Dr Degré Miklós kir. törvényszéki elnök vezette, szavazó bírák Skóday Aurél és Sperlág Géza, jegyző Dr Ludányi Béla. A vádhatóságot Dr Rézler Kornél kir. alügyész képviselte. A védelmet I. r. vádlottnál Dr Kele Antal, II. r. vádlottnál Dr Weisz Endre, III. r. vádlottnál Dr Árvay László ügyvédek teljesítették.

Esküdtek voltak: Tóth Ferenc, Tamás József, Takács Jenő, Németh Emil, Kovács Mihály, Keresztury György, Horváth Béla, Hoek Pál, Farkas István, Gulyás Pál, Németh Gábor, Puer István.

Lapunk zártakor még mindig a tanu kihallgatás van folyamatban s a verdikt kihirdetése csak a késő éjjeli órákban várható.

Soproni kereskedelmi és iparkamara köréből.

I.

A es. kir. szab. Kassa—oderbergi vasút budapesti vezérigazgatósága pályázatot hirdet a vonalain 1909—1911. években szükséges felépítményi tölgytalpfák szállítására. Az erre vonatkozó ajánlatok benyújtási határideje folyó évi november hó 15-ikének déli 12 órája.

Az általános és különleges szállítási feltételek, továbbá az ajánlattételhez felhasználandó ajánlati űrlap a nevezett vasút budapesti anyagbeszerző osztályánál 80 fillérvényi áron megszerzhetők.

II.

Az ideai nagy szárazság miatt a bosniai szilva oly fejletlen maradt, hogy a nagyszemű minőségek a 80/85 darabostól kezdve teljeséggel hiányoznak. Erről a körülményről Brekában hivatalos értekezletit jegyzőkönyv vétetett föl, mely az előre eladott, de nem szállítható szárazszilva minőségekre nézve az elszámolási árfolyamot is megállapítja. A jegyzőkönyv hivatali helyiségünkben megtekinthető.

III.

A zalaegerszegi m. kir. államépítészeti hivatal f. évi november hó 30-ikán délelőtt 10 órakor nyilvános versenytárgyalást fog tartani a nagykanizsa—tapolezai és pécs—varasdi állami közutaknak a hivatal területén levő részei számára 1909-ben és 1910-ben eszközözendő kavics-szállítások biztosítása céljából. A szállítandó fedőanyagoknak badacsonyi vagy sümegi bazaltnak, esetleg és csak részben folyamkavicsnak kell lennie. Az írásbeli ajánlatok legkésőbb a versenytárgyalás időpontjáig a zalaegerszegi államépítészeti hivatalnál nyújtandók be, hol minden más feltétel is megtudható.

IV.

A győr—sopron—ebenfurti vasút soproni üzletigazgatósága 54 köbméter metszett vagy faragott tölgyfa-hidgerenda és egyéb tölgyfa, valamint tölgyfadeszka és tölgyfapalló, 736 db. (93 köbméter) tölgy váltó-talpfá, 60 köbméter metszett, illetve faragott, első minőségű lucfenyő-faanyag szállítására hirdet pályázatot. Az ajánlatok folyó évi október hó 28, illetve 29 és 30-ig nyújtandók be.

Minden részletes fölvilágosítás az üzletigazgatóság anyagbeszerzési osztályánál tudható meg.

V.

A polai os. és kir. haditengerészeti ruházati hivatal műhelykezelőségénél folyó évi november hó 16-án különféle hulladékanyag fog eladatni. Ez anyag 2700 kg posztó és gyapjuszövet hulladékból, 1800 kg fehérített, 1100 kg fehérítetlen, 500 kg festett pamut és lonszövet hulladék, 300 kg gyapjufonal és 100—100 kg festett és fehér pamutfonal, valamint kötött szövet hulladék.

Az írásbeli ajánlatoknak legkésőbb folyó évi november hó 16-ikán délután 2 óráig be kell érkezniük a fentnevezett ruházati hivatalhoz.

VI.

A Győr—Sopron—ebenfurti vasút soproni üzletigazgatósága körülbelül 155 köbméter első minőségű, szépen, egyenletesen fűrészelt lucfenyő palló és deszka szállítására hirdet pályázatot. Az ajánlatok benyújtási határideje f. évi november hó 5-ike.

A részletes föltételek a vasútigazgatóság anyagbeszerzési osztályában tudhatók meg,

VII.

A pozsonyi es. és kir. katonai élelmezési raktár f. évi november hó 4-ikén délelőtt 10 órakor versenytárgyalást tart az 5. hadtest hadbiztonsága területén 1909-ben összegyűlt gyapju-fehér vászon és szürke szalmazsákvászon, továbbá nyüst, jutazsak- és sátorrongyok s végül mállhákótél-hulladékok szerződészerű eladása tárgyában. A hulladékok összes mennyisége körülbelül 500 kilogramm. Ajánlatok szóval és írásban tehetők, de az utóbbiaknak a tárgyalás időpontjáig a pozsonyi élelmezési raktárban be kell érkezniük.

Az érdeklődőknek a részletes hirdetményt magyar vagy német példányban készséggel küldjük.

VIII.

A m. kir. posta- és táviradintézet részére 1909-ben szükséges 4751 darab 19 méter, 26,167 darab 8 méter és 30,044 darab 6½ méter hosszú telítetlen faoszlop mennyiséget egészben vagy részben szállítani óhajtokat figyelmeztetjük, hogy írásbeli ajánlataikat legkésőbb f. évi november hó 10-én déli 12 óráig nyújtsák be a kereskedelemügyi miniszterium segédhivatali igazgatóságánál.

A részletes föltételek a soproni vagy pécsi m. kir. posta- és távirad kerületi műszaki felügyeségnél tudhatók meg.

IX.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur megengedte, hogy a Vasvármegye területéhez tartozó Jánosháza községben a folyó évi november hó 15-ikére eső országos vásár ez évben kivételesen november hó 16-án tartassék meg.

Sopron, 1908. évi október hó 19-én.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

Hivatalos rovat.

Közhirre teszem, miszerint az 1908 évi országos betegápolási pótdó kivétési lajstrom az 1883 évi 44. t.-c. vonatkozó §§-ai értelmében a városi adóhivatalnál előre lett kihirdetés végett 8 napra vagyis f. évi október hó 19-től 26-ig bezárólag közszemlére kitétetett, ahol is a hivatalos órák alatt bárki által megtekinthető.

Zalaegerszeg, 1908. október 16-án.

Dr Korbai, polgármester.

Hirek.

Zalavármegye a tüdőbetegekért.

A temetők ünnepén, halottak napján, a szegénysorsu tüdőbetegek szomorú ügye lép előtérbe. Mindenütt visszhangra talál a József Kir. Herczeg Szanatorium Egyesület kérés jelszava. Asszonyok! Leányok! Jó lelkek! Kössetek a halottaitoknak szánt koszoruba egy szál virággal kevesebbet s azt ajánljátok föl a halál pitvarában levő tüdőbetegek meggyógyítására.

Az országban mindenütt rendeznek a szegénysorsu tüdőbetegeknek temetői gyűjtéseket.

Nem sokból áll az egész. Négy öt urinó megbeszéli a dolgot. A temető bejárója elé tesznek egy ládikát, szekrénykét vagy kosarat. Aztán fölváltva őrzik s fölhiyják adakozásra a közönséget. És a közönség a maga irgalomadományát oly szívesen adja erre a felebaráti célra. Bizony, ha a könyörületnek ez a munkája divatba jönne, nem 80000 ember halna meg az országban, sokkal kevesebb. Ezekkel kevesebb.

Vármegyénk embermentő alispánja, a főszolgabírók, községi előljárók hatalmas segítséggel vannak vármegyénkben. Mintegy 200 gyűjtőtársoly van a községekben s a mai naptól azokba szintén gyűjtik az irgalomfíllereket. Csak aztán ezt a szent vámot senki meg ne tagadja.

Lapunkban közzé fogjuk tenni a vármegyénkben s egyes járásokban gyűjtött adományokról szóló jelentéseket. S örömmünkre szolgálna, ha az áldozatkésznek az altruizmusnak tüdőklő példáját a mi vármegyénk, városunk nyujtaná.

Igen kérjük olvasóinkat, közöljék velünk hogy hol alakult temetői gyűjtői bizottság? És általában kérjük, hogy segítsük meg a derék egyesületet, mely a gyűjtött összegből elsősorban az életükért (és vármegyénkből is) esedező tüdővész beteget gyógyítja ki, másodsorban új tüdőbeteget gondozó házakat épít. Az ügy sikere hölgyeink kezeibe van letéve.

Győzelmüket hirdessék a fölszárított könnyek és a haláltól megváltott emberek hálaímaja.

A vármegyei tisztviselők státuszrendezése. A vármegyei tisztviselők státuszrendezésének régóta vajudó kérdésével most foglalkozik a tisztviselők országos egyesülete. Issekutz Aurél Krassószörény vármegye alispánja elkészítette a státuszrendezés tervezetét, amelyet az összes vármegyékhez megküldött. Zalavármegye tisztikara a múlt héten tartott értekezleten tárgyalta Issekutz Aurél javaslatát, amelynek az országos státusz felállítására vonatkozó részét helyesléssel fogadta, de több módosítást ajánlott. Az országos egyesület tegnap tartott közgyűlésén Zalavármegye több tisztviselője is részt vett.

Képviselőtestületi közgyűlés. Zalaegerszeg város képviselőtestülete tegnap rendkívüli közgyűlést tartott Dr Korbai Károly polgármester elnöke alatt. A tárgysorozat legérdekesebb pontja volt az elektromos művek kezelésére vonatkozó szabályrendelet megalkotása. A tárgysorozatban több közérdekű tárgy szerepelt, nevezetesen Várhidy Lajos volt polgármester végkielégítési ügye; — a Mándi réten konyhakertészeti telep létesítése tárgyában Kisfaludy Pál és Szigethy Béla bérleti ajánlata; Udvardy Vince indítványa a balatonparti vasut folytatolagos kiépítése és a Boba—csáktornyai vonal átépítése tárgyában; a Baross-ligeti vendéglő bérbeadása; a temető céljára ingatlan beszerzése; a rend. tan. városok polgármestereinek orsz. egyesületébe belépés; a községi választók névjegyzékének bemutatása; a munkásközvetítő és helyettesének kijelölése. Lapunk zártakor a tárgyalás még folyt.

Működésben a tornakör. Ezelőtt két esztendővel néhány lelkes ifju kezdeményezésére, kikhez aztán meglehetősen családapák is csatlakoztak tornászati összejöveteleket tartottak a helybeli főgimnázium minden ehhez megkívántatott kellékeiben felszerelt tornatermében, ahol Takács József tornatanár ambiciózus és szakszerű vezetésével a szabad és szorgyakorlatokban képeztek magukat. Amde ezen összejöveteleket a felsőbb tanügyi hatóság, — mivel a tarterem használatát a kultuszminiszteriumtól ki kell kérni és a miniszterium ezt csak alapszabályokkal megerősített egyletnek adhatja meg — rövidesen beszüntette. A kis csapat tehát egyletté alakult és mint egylet kérte a kultuszminiszteriumtól a tornaterem átengedését. Végre hosszas várakozás után ez bekövetkezett és az azóta mintegy 50 főre felszaporodott tornakör a múlt héten a tagok élénk és egyre fokozódó érdeklődése mellett megkezdte működését. Ezen városunkban nagyon is hiányt pótló egyesület — tekintve hogy sokkal kisebb városokban már rég felismerték az ilyen társulás fontosságát — van hivatalos arra, hogy a naponkint zárt levegőben dolgozó és kevés mozgást végző intelligens elemek végkép el ne puhuljanak, sőt fokozódván majd az egyes tagok már is látható ügyessége, a többi hason más városbeli egyesület bevonásával sport ünnepélyek és versenyek tartásával a közönséget szórakoztassa is. Eppen ezért a még kezdő egyesület szívesen fogadja kebelébe városunk azon önálló és természetesen erkölcsi tekintetben semmi kifogás alá nem eshető lakóit, kik ebbeli szándékukat bejelentik. Bejelentéseket elfogad Hantke Emil p. ü. fogalmazó, dr. Keresztury József ügyvéd, Kulcsár Gyula főgimnáziumi tanár és Ónody Zoltán törvényszéki jegyző. A tagsági díj 1 évre 5 K. Órák vannak hetenként kétszer; hétfőn és csütörtökön este 6—7 óráig a főgimnázium tornatermében. Tekintve, hogy az egyesületnek még a kezdő nehézségeivel kell küzdeni, örömmel fogadja és kéri is e város közönségét, hogy mint pártoló tagok járuljanak az egyesület érdekeinek és sikerének előmozdításához.

Kinevezés. Keyzer Elek nagykanizsai törvényszéki jegyző az ottani kir. törvényszékhez, Dr Farkas László szombathelyi kir. törvényszéki jegyző pedig a letenyei kir. járásbíróshoz albiróvá neveztetett ki.

A villamosművek átvétele. Zalaegerszeg város képviselőtestülete már korábban elhatározta, hogy a villamosműveket megváltja s házi kezelésbe veszi. A tanács az elektromos mű kezelésére vonatkozó szabályrendelet tervezetét elkészítette s azt tegnap terjesztette be a közgyűlés elé, egyszersmind kérte, hogy a megváltáshoz szükséges összeg ideiglenesen a város kezelése alatt levő alapokból kölcsön vétessék. A képviselőtestületi ülés élénk érdeklődés mellett lapunk zártakor még folyt. A megalkotott szabályrendeletet jövő számunkban fogjuk ismertetni.

Hangverseny. A nagykanizsai Irodalmi és Művészeti Kör tagjai múlt héten tartott értekezletükön elhatározták, hogy Csány László szobra javára november hó folyamán nagyszabású hangversenyt rendeznek.

A nagykanizsai állomás főnöke. Pillitz Gyula nagykanizsai állomás főnököt Budapestre helyezték át helyébe Meschár Ferenc balatonszentgyörgyi állomásfőnököt nevezték ki. Azonban nem foglalja el új állomás helyét, mert hosszabb szabadságra megy. A balatonszentgyörgyi állomásra Deutsch Ignác föllenőrt nevezték ki főnöké.

Kinevezés a Máv.-nál. A m. kir. államvasutak szombathelyi üzletvezetője Bíró József Máv. hivatalnokot, a sopron—kőszegi vasut Lakompak állomására állomás főnöknek nevezte ki.

Közgyűlés. A zalaegerszegi kenyéregyesület ma vasárnap, délután 3 órakor a hitközség

irodájában évi rendes közgyűlést tart; melyre az egyesület tagjait meghívja az elnökség. Vendégeket is szívesen látnak.

A csobánczi kurucemlék. A csobánczi kurucemlék felállítását tervező Balatoni Szövetség átiratot intézett Zalavármegye törvényhatósági bizottságához, hogy a várnak Rabutin oszászari hadvezér ellen való 1708. február 24-én történt hősiességét megörökítendő, az eszmét tegye magáévá. Az emlékoszlop létesítéséhez a törvényhatósági bizottság legutóbbi ülésén felajánlotta segítségét, azonban fölkérte a Szövetséget ebbeli munkásságának tovább folytatására. Folytatja is a szövetség a gyűjtést s már olyan nevezetes összeg gyűlt eddig egybe, hogy kilátás van arra, hogy a kuruc dicsősséget hirdető s példát adó emlékoszlop a közel jövőben felállítható lesz.

Kurucz János dalai. A zalaegerszegi pénzügyi számvevősnél rideg, merev számokkal dolgozó napról-napra egy fiatal ember: Kurucz Kúrczmann János. És amíg a számokat rója egymás mellé, amíg a hosszú számoszlopokat rendez, összeadja, kivonja: a lelkében melódiák születnek, a számok hangjegyekké válnak s a legszárabb hivatalos működés közben Kurucz János egymásután teremt meg bájos dalait. Igazi zeneköltő, aki kottáival egyszerű, szívből fakadó költeményeket, dallamos mesket ír az ötvonalas papirosra. Kurucz János egyik eredeti dala a másik után jelenik meg a Rózsavölgyi, Nádor és Bárd budapesti cégek kiadásában. Dalait országsszerte ismerik s nagyon hamar el fognak terjedni most megjelent művei is, mert a friss, eredeti dalok az első hallásra belopják magukat a lelkekbe. Három legutóbb megjelent műdalának melodikus ereje, eredeti hangulatokban gazdag kompozíciója értéket képviselnek a zenetudományban. A „Sugaras álmok“ című dal kedves ábrándos melódiá; a „Fény jár a nyomodba“ című szenvedélyes erejével, a „Járom az utcát“ című emelkedett hangulatával kapja meg a hallgatót. Kurucz János egyik legszebb dalát, a „Mit susog a fehér akác“ kezdetű szélében hosszában ismerik. Kurucz János szép dalai révén nem sokára egyike lesz a legnépszerűbb zeneköltőknek.

Adomány. Rosenberg Zsigmondné a szegény gyermekek felruházására alakult „Chanuka“ és a kenyéregyesületnek 10—10 koronát adományozott; mely kegyes adományért hálás köszöneteket nyilvánítják az elnökségek.

Névmagyarosítás. Hochstárter Sámuel tapolezai illetőségű ugyanottani lakos családi nevét „Halászra magyarosította.

A szőlészeti és borászati felügyelői kerületek beosztása szerint Zalavármegye egész területe a Tapolezán székelő m. kir. vincellériakola igazgatósága alá osztatott be. — Az egész ország területén 24 ilyen kerület van.

Alapszabály megerősítés. Az alsólendvai vadásztársaság alapszabályait a m. kir. földmívelésügyi miniszter 90093/1908. sz. alatt jóváhagyta.

A keszthei állatdíjazáson, amelyről múlt számunkban már megemlékeztünk, a következő tenyésztők nyertek díjat: Tehenekért: Bozzay József Karmacs, Szukics Vendel N.-Bükk, Vajda Pál F.-Páhok, Fliszár János N.-Bükk, Bujtor Antal Vonyarc, Horváth József Gyenes, Porkoláb Antal Gyenes. Úszókért: Fischli Ferenc Cserszegtomaj, Szántó Ferenc A.-Páhok, Rádi István Cserszegtomaj, Kámán József Keszthely, Giber János Cserszegtomaj, Kis Márton N.-Bükk, Singer Izidor K.-Polgárváros. Összesen 725 K osztottak ki. Különös elismerésre méltatta a bíráló bizottság a m. kir. gazdasági akadémia tehénészetének csoportos kiállítását.

A távirtdai és telefon szolgálat kiterjesztése. A pécsi m. kir. posta és távirtdaigazgatóság a

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájce)

„Roche“

Kapható orvosi rendelre a gyógyszerárakban. — Ára üvegenként 4.— korona.

zalaegerszegi és keszthelyi kir. postn és távirda hivataloknál a jelenlegi hétköznapokon teljes nappali, vasár és ünnepnapokon korlátozott szolgálat helyett f. október hó 26 ik napjától kezdődőleg teljes nappali távirda és távbeszélő szolgálatot léptetett életbe. Ez a kiterjesztett szolgálat a nyári félévben vagyis április hó 1-től szeptember hó 30-áig reggel 7 órakor, a téli félévben vagyis október hó 1-től március hó 31-ig reggel 8 órakor kezdődik. Így tehát vasár és ünnepnapokon is a szolgálat esti 9 óráig tart, ami a közönsége nagyon is előnyös.

Szaporodnak a szocialisták. Nagykanizsáról írják, hogy az ottani kereskedősegek egy része szakszervezetet készül alakítani s e célból ma alakuló gyűlést tartanak.

A roszt cselédek. Általános a panasz a roszt cselédek ellen, akik minden jelentékeny ok miatt elhagyják helyüket. A helyszerzők természetesen nem haragszhatnak a gyakori helyváltoztatásért, mert annál nagyobb a keresetük. Nagykanizsa város rendőrkapitánya megsokalta az örökös visszaéléseket s hirdetőmunkában figyelmeztette a közönséget, hogy a cselédváltozásokat jelentse be, mert azokat, akik helyüket évenként ötször változtatják, elfogja toloncoltatni a városból.

Szökött katona. Horvát Ferenc csődei illetőségű legényt besorozták katonának és a Szombathelyen állomásozó tizenegyes huszárhoz osztották be. E hó 6-án a többi újonccal együtt Horvát is bevonult és magára öltötte a sárga zsinoros ruhát, azonban nem tudott megbarátkozni sem a katonai élettel, sem azzal a gondolattal, hogy Csömödértől, ahol a legutóbb tartózkodott, sem attól a kis leánytól, a kihez szíve vonzotta, távol legyen; elhatározta tehát, hogy megszökik. Egy őrizetlen pillanatban kisorsant a kaszárnyából és csak úgy gyalogszerrel nekivágott a mezőknek és torony iránt eljutott Csömödérig. De nem sokáig örülhetett az aranyzsabadságnak, mert Csömödéren a leány ölelé karjai helyett két mordképű csendőrvárta, akik bekisérték Zalaegerszegre és itt átadták a 7. honvéd huszár állomás parancsnokságnak. Innen aztán elszállították Szombathelyre csapatjához.

A kintornás tragédiája. Rózsás Vince kintornás a falvakat járta rozszant hangszerével, amely krajeáronként megszerezte neki a mindennapi kenyeret. A múlt hét egyik napján Alsólendváról Dobronak felé indult, de nem jutott el tovább a falu közelében levő erdőnél. Másnap az erdőben megtalálták rettenetesen megcsontolt holttestét. Nyaka el volt vágva, a feje teljesen összezúzva. Mellette volt a verki, amelyben rejtegette szegény kis vagyonkáját is. A rémes kegyetlenséggel végrehajtott gyilkosság cigányok kezére vall. A gyilkosok a kintornás pénzét nem találták meg, mert a hangszerekből 10 K s néhány fillér került elő.

Verekedő huszárok. A Zalaegerszegen állomásozó honvéd huszárok közül mintegy tizenhatan egy kis koresmában összeverődve mulattak múlt vasárnap este. Ott ivott néhány polgárember is. A huszárok ezekkel minden ok nélkül összeküldömböztek s kiverték őket a koresmából. Az utcán kivont karddal kergették a polgárokat és a ki elébök került, abba belekötöttek. Ilyenformán több embert megkardlapoztak. A Munkácsi-utcai nyilvános házba is bementek és ott botrányt csináltak; míg végre előkerültek a rendőrök, a kik véget vetettek a verekedésnek. A katonák elszéledtek, egyet azonban bevitték a rendőrséghez, ahol kihallgatták és aztán átadták a századjának.

A csendőrszurony. Béla Mózes alsólendvai csendőrszervező szolgálat közben agyonszurta Nagy Jánost, aki a csendőrt le akarta fejevezetni. Béla Mózes ellen vizsgálatot indítottak, de felmentették, mert a vizsgálat megállapította, hogy a fegyverhasználat jogos volt.

Az ideai szüret eredménye. Zalaegerszeg város területén ez idő szerint nem immunis termő egészséges szőlő van 80 katasztrális hold, fibokszera lepett, de még termő szőlő 26 katasztr. hold s 1566 □ öl van. Amerikai vesszőkkel beültetve még nem termő 60 katasztr. hold, korábbi ültetés 80 hold, termő szőlő 85 hold, összes terület 311 hold 1566 □ öl. Az ideai mustermés 11400 hektoliter s pedig 5700 htl. közönséges fehér bor, 3800 közönséges siller bor. 1900 htl. közönséges vörös bor. Szénkénnel 106 kat. hold. 1566 □ területet per-

nospora ellen 331 hold 1566 □ ölnyi területet kezeltek. Eladásra 8000 kilogramm borszőlő és 10000 kg. csemegezőlő került. A szőlő ára átlag 38 fillér, a csemegezőlőé 54 fillér volt.

A miskaroló kabátja. Nagy János egyházasbólyai lakos miskaroló Zalaegerszegen jártában betért egyik koresmába, ahol 66 K értékű kabátját a fogásra akasztotta, Mialatt ott borozgatott, valakinek szemébe ötlött a szép télikabát s azt lekasztva odább állt vele. Nem vitte tovább az első öszeresnél, a kinek eladta s a pénzzel eltávozott. Csakhamar oda vetődött az öszereshez Kovács Ferenc misefai gazdálkodó, meglátta és megvette a télikabátot, magára öltötte és bevásárlásai után látott a városban. Mialatt ezek történtek, Nagy János észrevette a lopást és ment egyenesen a rendőrségre jelenteni az esetet. Innen vele ment egy rendőr az eset nyomozására. Az utcán találkozott Kovács Ferencel, ki az új kabátban parádézva járt. Behívták a rendőrségre, ahol levették vele a kabátot, melyet jogos tulajdonosa átvett, Kovács pedig kabát és pénz nélkül volt kénytelen hazameenni. Az ismeretlen tettest nyomozzák.

Az építőiparosok továbbképző szakrajz-tanfolyama. A m. kir. kereskedelemügyi Minisztérium engedélye alapján a m. kir. technológiai iparmuzeum igazgatósága által az építőiparosok részére mult tanévben öt hónapra szervezett továbbképző szakrajz-tanfolyamot a f. tanévben ismét megnyitjuk. E tanfolyamon résztvehetnek: a kőműves, ács, kőfaragó, szobafestő, épületasztalos és lakatos, bádogos, gáz- és vízvezetési iparosok és segédek. A tanfolyam helyiségeül a polgári leányiskola rajzterme szolgál, a szakrajzot Báthori István, városi mérnök és műépítész fogja tanítani. A tanítási órák a következő napokon lesznek: hétfőn, szerdán, pénteken este 7—9 óráig és vasárnap délelőtt fél 10-től fél 1-ig. A tanfolyam díja hallgatóként mind az öt hónapra 3 K mely előre kifizetendő. Beiratkozni lehet: f. hó 25-én d. e. 10-től 12 óráig, folyó hó 28., 29. és 30-án este fél 7-től 8 óráig a polgári leányiskolai igazgatói irodában. Felkérem fentnevezett iparosokat és segédek, hogy a kitűzött beiratási napokon jelentkezni és ugyanekkor munkakönyveiket, illetőleg iparigazolványukat bemutatni sziveskedjenek. A tanfolyam megnyitása f. évi november hó 1-én d. e. 11 órakor lesz. Szombathely, 1908. október 15. Pálffy Boldizsár, a tanfolyam vezetője.

Korai tél. A mult hét elején még mosolygott a vén asszonyok nyara és sütékerezni az enyhe őszi napsugárban. Egy zord napon azonban valahol északon kinyitott a szélzak s hűvös észak szél sűvített keresztül a vidéken. Felhők gomolyogtak a láthatár peremén, majd elborult az ég és elkezdett szitálni a hó. Másnapra keményre fagyott minden. A fákat mintha leforrázták volna, az őszi utolsó virágai lehullatták szirmaikat, sietett mindenki a fűtőt szobába. Itt a tél, a fagyos szomorú tél, amely átmenet nélkül, váratlanul, durván rontott ránk s letarolta a nyár utolsó illuzióit.

Tűz. Balatonkisszőlős községben kigyulladt Sári János istállójával egybeépített félszer. Egy pillanat alatt lángban állt az istálló szalma teteje s az ott felhalmazott szalma és takarmány. A csak nem rég alakult önk. tűzoltó egylet gyors és bátor fellépése meggátolta a tűz tovább terjedését, noha 5—6 lépésre köröskörül szalma és náddal fedett épületek vannak. A kár részben biztosítás útján megtérül. A tűz keletkezésének oka nem puhatható ki. A háziak, a családfő kivételével, otthon voltak. A gazda a tűz keletkezése előtt egy negyed órával távozott hazulról. A lakosság legnagyobb része a hegyekben volt, de gyorsan a veszedelem színhelyére siettek. Különösen a tűzoltó egylet tagjai fejtettek ki nagy buzgalmat Csefkő Zsigmond tanító, főparancsnok vezetése alatt.

Alaptőke felemelés. A Nagykanizsán székelő Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár r. t. alaptőkéjét 2500 drb. 260 K névértékű új részvény kibocsátásával egy millió koronára emeli fel. A jelenlegi részvényesek minden egyes részvény után 200 K ár mellett elővételi joggal bírnak. Az elővételi jog legkésőbb november hó 10-ikéig gyakorlandó.

Elvesztett. Mult hétfőn délután Gyarmati Vilmos fűszerkereskedéséből Erdős József pékmester lakásáig vezető uton elveszett egy zöldszínű, 30 korona készpénz tartalmú női pénzes-

tarca. A becsületes megtaláló adja át a rendőrségen, a hol illő jutalomban részesül.

A munkabérek hajdan és most. Bizonyos, hogy a munkabéreknek pénzben való kifejezése s a különböző időben fizetett munkabérek összehasonlítása még nem döntik el azt a kérdést, hogy a munkabérek mikor voltak magasabbak. Ennek megállapításához szükséges tudni azt is, hogy a pénznek mikor volt nagyobb a vevő ereje, vagyis mennyit ért a munka elsőrendű életszükségletet fedező javakban s hogyan tudott a munkás keresményéből megélni. Ezért a messze korokból vett pusztán összehasonlítások nem sokat érnek. Az azonban bizonyos, hogy a munkabérek relative sem voltak soha akkorák, mint ma, bármekkora volt is hajdan a pénz értéke. A sztrájkok, a szocialista szervezetek terrorizmusa oly magasra csigázták a béreket, hogy ezek immár a termelés redukálásához vezettek s nemsokára elérünk odáig, hogy a munkabér önmagától csökkenni fog, olyan alacsony azonban még relative sem lesz, mint például a tizenhetedik és tizennyolcadik században a magyar munkás bére volt. Egy megyei árszabás szerint a tizennyolcadik század derekán a tengeri vagy másféle kapásnak étellel 9 krajeár, étel nélkül 15 krajeár, magyar kaszásnak étellel 17 krajeár, étel nélkül 24 krajeár, orosz kaszásnak étellel 12 krajeár, étel nélkül 18 krajeár, aratóknak étellel 9 krajeár, étel nélkül 15 krajeár, szántónak 4 ökörre, ugarra és keverésre étellel 40 krajeár, anélkül 51 krajeár, általában munkálkodó kőműves és egyébféle mesteremberek körül dolgozó napi számosok bére étellel 12 krajeár, étel nélkül 17 krajeár, nádvagónak 100 kévéből étellel 12 krajeár, étel nélkül 17 krajeár, ölfavagónak egy öltől étellel 15 krajeár, étel nélkül 24 krajeár, téli, akármely más munkát tévő napszamosoknak étellel 7 krajeár, anélkül 10 krajeár leszen napi bére.

Az anyatejtől

elválasztott gyermekek gyorsan kövérednek, erősekké és rózsás színűekké válnak, ha a tápláló SCOTT-féle Emulsiót szedik.

A gyermekek szeretik és könnyen emésztik a

SCOTT-féle Emulsiót.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védelmére — a halászt — kérjük figyelembe venni.

Orvosok és bábák az egész földkerekségen állandóan ajánlják a

SCOTT-féle Emulsió-t,

mert ismerik azokat a kiváló eredményeket, amelyek a SCOTT-féle Emulsió nyomán keletkeznek.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fillér.

Kapható minden gyógytárban.

Talált tárgy. F. hó 9-én a Kummer féle kávéház előtt egy piros huzatos szőnyeg találtatott. Igazolt tulajdonosa a rendőrkapitányságnál átveheti.

Állati betegség. Vorhota községben lépfene szórványosan, — Andrásbányán pedig a sertésvész járványszerűen föllépett, minek következtében ezen községek hatóságilag zár alá vétettek.

A féláru vasuti jegy váltására jogosító arcképes igazolványok meghosszabbítása tárgyában az államvasutak igazgatósága a következő értesítést adta ki: Az állami és törvényhatósági tisztviselők, továbbá az állami és törvényhatósági nyugdíjasok féláru vasuti jegy váltására jogosító arcképes évi igazolványai a jövő 1909. évre leendő érvényesítés végett a m. kir. államvasutak igazgatóságához (Budapest, VI. ker. Andrassy-ut 73 sz.) már f. évi október hó 15-től kezdve beküldhetők, legkésőbb azonban dec. hó 31-ig okvetlenül beküldendő. Azoknak az igényjogosultaknak, kiknek a folyó évben arcképes igazolványuk még nem volt s a jövő 1909. évre ily igazolványt maguk részére szerezni kívánnak, az igazolvány kiállítását ugyancsak a fentjelzett időben kell kérelmezniök. Különösen figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy az igazolványok érvényesítéséért és az ujak kiállításáért járó 1 K kezelési illeték m. kir. postabélyegeken rovandó le. A postabélyegek a betérjesztendő névjegyzékre vagy kérvényre ragasztandók fel. Készpénz vagy okmánybélyeg

kezelési illeték fejében nem ragasztatik fel. Ezen alkalommal a nyugdíjasokat arra is figyelemztetjük, hogy a folyamodványon a lakhelyükre illetékes közigazgatási hatóság által igazolni kötelesek azt, hogy semmiféle díjazott tisztséget, vagy fizetéssel járó hivatalt nem viselnek.

A magyar újságírás szenzációja. A Nap a magyar közönség legkedvesebb lapja. A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hí és kérelmetlen szószólója. Főszerkesztő: Braun Sándor. Felelős szerkesztő: Haesak Géza. Naponként 125.000 példány. Egy szám 2 krajcár. A Nap előfizetési ára: Egy évre 16 K., félévre 8 K., egy hónapra 1 K 40 fillér.

A Balkánról jövő politikai újságok ritkán jők. Épen ezért, a politikai viszonyokban való gyors tájékozódás végett, mindenkinek szüksége van egy jó térképre, amilyen a Freytag kézi térkép. Kiadja a Freytag és Berndt féle térképszeti intézet Wienben, VII. Schottenfeldgasse 62., ára 1 K 20 f. A térkép világos és könnyen áttekinthető s a fenti összegért bármely könyvkereskedés útján megszerezhető.

Iszákosság nincs többé!

Kivánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból.

Leves, kávé, tea, étel vagy szesz italban egyformán adható, az ivó tudta nélkül.

A COZAPORNAK az a csodálatos hatása, hogy ellenszenvenessé teszi az iszákosnak a szeszeseleget. A COZA oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér, avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtí, mi okozta javulását.

COZA a családok ezreit békítette ki s sok ezer férfit a szegény és becstelenségtől mentett meg, kik kesőbb józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatalembert a jó utra és szerencséjéhez segített és sok ember életét számos évvel hosszabbította meg.

Az intézet, mely a valódi, világhírű Cozaport tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják, egy próba adagot és egy 1500 köszönő irattal telt könyvet díj és költségmentesen küld. A Cozaport teljesen ártalmatlan voltáért szavatolunk. Magyarul és németül levelezünk.

Ingyenpróbákat a valódi Cozaporból bérmentesen küld levélbeni felszólításra az alantí cég.

COZA INSTITUTE, 62, Chancery Lane, London E76 (Anglia).
Levelek 25, levelező lapok 10 fillérrel bérmentesítendők.

Chrysanthemumok. Utasok és kutatók, kik Japánban megfordultak, régen tudták, hogy a ma oly hatalmas jelentőségre emelkedett virág-gazdag keleti szigetországban chrysanthemumok csodás nagyságban és megszámlálhatatlan változásokban neveltetnek és kultiváltak. Mint minden, ami ezen csodás exotikus országból azon időkből származik, úgy az akkori jelentéssel és kétkedéssel fogadtattak és csak félig-meddig találták hiteire. Végre mégis, körülbelül 32 évvel ezelőtt, angol kertészek odautaztak meggyőződni e csodavirágokról. És nem hiába — szakavatott látásukkal csodálatos és bálmulattal telve szemlélhették azt az óriási nagyságot és nem sejtett alakokat, melyeket e jelentéktelen és szerény kerti növény a japán kertészek művésze és szorgalma folytán elővariált. Tanulmányozták tenyésztését és életmódját behatóan és a legpompásabb fajtáknak nem csekély számát magukkal hozták Európába. Itt aztán több évi aklimatizáció (éghajlathoz való hozzászoktatás) és tenyésztési kísérletek után csakhamar a tökéletesség ugyanoly magas fokára emelték a chrysanthemumot, mint a milyent a japán előképek felmutattak. Angliából elterjedt a chrysanthemum-tenyésztés Franciaországba és Észak-Amerikába s a sok maglövő eredmény valóságos chrysanthemum kultusz teremtett a versenyző kertészek között, — rövid időn belül az összes kertészkedő országokban igaz lelkesedéssel tenyésztették. Hazánkban ez ismert Mühle Árpád temesvári cég kertészeti telepe volt az, hol legelőször neveltettek föl chrysanthemumok mesés nagyságu virágokká és ugyancsak onnan kerültek ezen óriásvirágok a közönség közé. Mühle Angliában és Amerikában a legelső chrysanthemum-tenyésztőknél behatóan tanulmányozta tenyésztését a ma oly ünnepeit téli virágnak és a magyarországi éghajlathoz való több évi hozzáalkalmazkodással elért végre ugyanoly nagyszerű eredményeket, mint amilyeneket az angol és amerikai tenyésztők elértek. Tapasztalatait a

mult évben megjelent »A Chrysanthemum Tenyésztése«, saját kiadás ára 2 K — című művében leírta s évenként megjelenő őszi árjegyzéke, mely érdeklődőknek kivánatra ingyen és bérmentve megküldetik, mindig felsorolja a legszebb és legújabb fajtákat, a melyek az őszi hónapok folyamán virítani fognak és ugyanakkor szétküldésre kerülnek.

Fidibusz. A legkitünőbb magyar élelapp. Páratlan népszerűség, Remek szöveg, pompás képek. Mesésen olcsó. Egy szám 5 krajcár. A Fidibusz előfizetési ára: Egész évre 6 K., félévre 3 K., negyedévre 1 K 50 fillér, egy hónapra 50 fillér. Mutatványszámokat küld a kiadóhivatal: Budapest, Rökk Szilárd utca 9.

Messaline - és „Henneberg“
Radium - selyem 1 K 50 f-től
Louisine - feljebb bérmentve és
Taffett - vámmentesen. Minta
postafordultával.

Megrendelések bármely nyelven intézendők:
an Seidenfabrikt. Henneberg in Zürich.

Placzi árak a legutolsó betyaráson 100 kilogrammonként

Áru	minőség	személy	22-60	18-40	15-20	14-60	17-40
búza			22-60	18-40	15-20	14-60	17-40
rozs							
árpa							
szab							
kukorica							

Nyilt-tér.

Dr TOMPA egyetemes orvostudor és fogorvos-szpecialista lakik és rendel MUNKÁCSI-UTCA 1 sz. Comin-féle ház.

Főügynököt

keres magas fix és jutalék javadalmazással elsőrangú életbiztosító intézet Zalaegerszeg székhellyel.

Legalább 3—4000 korona óvadék készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban megkivánthatik.

Ajánlatokat referenciákkal ellátva »Életképes főügynökség« jelige alatt Blockner hirdető irodájába, Budapest, IV., Sütő-utca 6. intézendők.

Felelős szerkesztő: Dr Csák Károly.

Laptulajdonosok: Dr Csák Károly és Udvardy Ignác.

Eladó

egy Eisele-féle takarmány-füllesztő

gőz-kazán

a hozzávaló csövekkel és 2 darab 40 hektoliteres hordóval.

A készülék rendkívül alkalmas répa, burgonya összefőzésére tőzeg vagy szecskával. Gépész nem kell hozzá, tüzelő-anyag fogyasztás minimális.

Ára minden felszereléssel együtt 400 korona

Nálam szeszgyár építés folytán vált feleslegessé.

MALATINSZKY FERENC
földbirtokos Zalaacsány.

SIRUP-PAGLIANO a legjobb vértisztítószer. Feltalálója Girolamo Pagliano florenzi tanár, 1838 óta állítja elő. Sirup Girolamo Pagliano a legjobb és legbiztosabb hashajtószer, mely 1838 óta sok ezer családnál a legjobb eredménnyel használtatik. Orvosi rendeltetű minden jobb gyógyszerárban kapható. Megszünteti a székrekedést és annak következményeit, mint vértódulás a fejbe stb., előmozdítja az anyagcserét és vértisztítóan hat bőrkiütések, csusz, közhvény-nél stb. Megrendelések intézendők: Girolamo Pagliano tanár, Florenc (A 74.) Via Pandolfini. — Elismerő leveleket és prospektust ingyen és bérmentve küld a vezérképviselőség: Dr. F. Herzig, Wien, XI. Löblichgasse 4. Gyógyszertárak főlerakatként kedvező feltételek mellett kerestetnek.

Egy Zalaegerszeghez közel fekvő, zalaegerszegi hegyen mintegy 5 kataszt. holdat tevő jó karban levő

szőlő birtok
szabadkézből azonnal eladó.
Cim a kiadóhivatalban.

Pollitzer sérv-ambulatorium

nyilvános orvosi rendelő-intézet sérvbajosok, ferdénőttek és amputáltak részére.

Budapest, IV. Kossuth Lajos-u. 8., felemelot.

Az intézet szakorvosa bárkinek teljesen díjtalanul rendelkezésére áll. Az orvosi vizsgálat igénybevétele vásárlásra nem kötelez.

Orvosi ellenőrzés! Mérsékelt árak!

Egyéni speciális kezelés!

Szabadalmazott sérvkötők már 5 koronától felfelé.

Vidéki megrendelések az intézet szakorvosa által lelküismeretesen felülvizsgálatnak s pontosan és legnagyobb titoktartás mellett eszközöltetnek.

Hygienikus cikkek a legünomabb minőségekben, orvosilag ajánlva és sterilizálva. Feltétlenül megbízhatóak. Tucatanként 2—16 koronáig.

Ugyanott most jelent meg: „Az ember egészsége“ című orvosi mű, mely kizárólag a sérvbajjal, annak ellenszereivel és kezelésével foglalkozik. E munkát bárkinek díjtalanul és zárt borítékban küldi meg az intézet igazgatósága.

STOCK-COGNAC MEDICINAL.

szavatolt valódi borpárlat

CAMIS és STOCK

gőzpároló telepéből

BARCOLA.

Cognac gőzfőzde állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben.

Préselt szénát

szállítok minden vasuti állomásra, waggonrakományonként bérmentve.

Barbulovits Dusán
Pancsova.

Diszitsd otthonodat télen,
= kertedet tavasszal =
válódi Haarlemi

virághagymákkal

8 korona (holl. 4 frt) postautalvány ellenében bérmentve és vámmentesen küldjük Ausztria-Magyarországon át mint évenként a mi kedvelt **Normál kollekciónkat**: 30 jácintot üvegek vagy 40-et eserepek számára, vagy 50-et a kert részére, vagy pedig szobákba való kollekciónkat 150 drbot 45 eserep számára, vagy 250 drból álló kertbe való kollekciónkat, vagy a kert és szobákba való 240 drból álló kollekciónkat (mely egy szép választék jácint, tulipán, nárcisz, crocus, seilla, hóvirág stbből áll.)
Gazdagon illusztrált, számos termelési utasítással ellátott főárjegyzék, mely a kollekciónk részletes jegyzékét is tartalmazza, ingyen és bérmentve.

Blumenzwiebelzüchtereij Huis ter Duin
(A.-G.)
Noordwijk bei Haarlem (Holland.)

MAGYAR HIRLAP

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő és laptulajdonos:

M á r k u s M i k s a.

Megjelenik Budapesten naponta délután 5^{1/2} órakor, vidéken a kora reggeli órákban.

Előfizetési árak:

Egy évre	28. — K.	Negyed évre	7. — K.
Fel évre	14. — „	Egy órára	2.40 „

Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetések milliméter számítás szerint.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, V. ker., Báthory-utca 3. szám.

Minden előfizető, az is, aki most lép be, megkapja karácsonykor a **MAGYAR HIRLAP**

„**VILÁG NAP T Á R**“
ajándékát.

HIRDETÉSEK

felvételnek

A KIADÓHIVATALBAN

Amerika.

Elutazás Havrból minden szombaton, Bécsből minden kedden.

A francia vonal

által az amerikai vasutakra szóló jegyek minden állomásra kaphatók.

Közelebbi felvilágosítás ingyen és bérmentve csak a

Francia vonal által

Bécs IV. Wiedener Gürtel No/6. (A Déli és államvasutak állomásával szemben.)

Tessék a címre vigyázni!

(Hirdetési jog a m. kir. Belügyminiszter által 113.674/904 sz. a. engedélyezve.)

Tisztasága **30.000** koronával szavatoltatik.

A konyhában és házban

mindent, ami egyáltalában mosható és tisztítható, csakis

Schicht zaryasszappanával

tisztítsunk. E szappan évtizedeken át folytatott beható és lelkiismeretes tanulmányozásnak eredménye. Mosóereje rendkívüli, szavatolt tiszta és ment minden káros keveréktől. Gond nélkül használható tehát minden tisztítási célra, még ott is, hol közönséges szappan felmondja a szolgálatot vagy különös gondosság szükségeltetik.

oooooooooooooooooooo

Szőlőoltvány és vesszőről

nagy képes árjegyzékeket ingyen és bérmentve küldöm meg, aki címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, aki rendelni nem akar, mert sok hasznos tudnivalót tartalmaz.

Gyökerez oltványokból, amerikai és európai sima és gyökerez vesszőkből, a világhírű „Delawaré”-ből 1^{1/2} millió készlet.

Olcsó ár és pontos kiszolgálás.

Cím: **Szücs Sándor és fia**
szőlőtelepe **Bihardiószeg.**

Eladó

nagymennyiségű zöldojtvány.

Gyökerez és sima riparia portális alanyon ojtottak, minden betegségtől mentesek, kifogástalan fajtiszták, amiért szavatolok.

A fajok nevei a következők: Margit, Mézesfőhár, Nemeskadarka, Oportó, Nagyburgundi, Tramini, Szilva-szőlő, Püspök-szőlő, Bakator, piros és fehér saszla, piros és fehér kecskeszemű, Pasatuti, Füzmony, Bakszölő, Ezredéves, Kossuth Lajos, Hárslevelű, Lisztesfőhár, Mustosfőhár, Ezerjő, Sárga muskotály, Zöldszilváni, Olasz rizling, Juhfark, Sárfehár, Leányka, Delawaré, Pozsonyi fehár, Muskát Hamburg, Muskát Ottonel, Arramon.

Ugyanezekben a fajokban nemes vesszők is kaphatók.

Két millió fás párosításához való riparia portális vessző is van.

Eladó 6 milliméter vastagságtól fölfelé ezre 20 korona.

I. oszt. fás párosítás ezre	100 frt.
I. > gyökerez zöld ojtvány ezre	80 >
Válogatott igen erős hiánypótlásra ezre	100 >
I. o. sima zöldojtvány válogatott, ezre	50 >
A rendes sima zöldojtvány ezre	40 >
I. o. gyökerez riparia portális ezre	20 >
II. > > > >	12 >
I. > sima riparia portális ezre	10 >
II. > > > >	6 >
Direkttermő Öthellő szőlő ezre	5 >

Megrendeléseket őszi és tavaszi szállításra elfogadok.

Megrendelés esetén az árnak 1/3-ad része előlegül elküldendő, a többi pedig utánvétellel történik.

Csepány Mihály

bortermelő és ojtványkészítő **Gyöngyös,**
Tó-utca, Kalvária part alatt.

NOXIN

Minden jobb üzletben kapható.

HOCHSINGER TESTVÉREK
BUDAPEST.

Ismét itt a **hideg,** jusson minden-
kinek eszébe.

hogy kevés pénzért legjobb keztyűt, harisnyát, tricót árut, jó gyermekcipőt, házi cipőket, ingeket, esinos magyar gyártmányu nyakkendőket, téli pamutokat és még ezer más tárgyat a legjutányosabban csakis Zalaegerszeg legnagyobb választéku üzletében, a

központi áruházban

lehet beszerezni.

Összes üveg és porcellán árukból óriási a választék.

1 drb villany izzó égő 75 fillér.

Gyermek bőrcipők 90 krtól feljebb.

Kiváló tisztelettel

Deutsch Herman
központi áruház tulajdonos.

A botfai urodalom
tüzifa eladása
 helyben
Gyarmati Vilmosnál
 történik.

!!A magyar újságírás szenzációi!!

A NAP

A magyar közönség legkedveltebb lapja.

A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és kérélhetetlen szószólója.

Főszerkesztő: BRAUN SÁNDOR
 Felelős szerkesztő: HACSAK GÉZA
Naponkint 125.000 példány!

Egy szám: 2 krajcár.

A Nap előfizetési ára:

Egész évre . . . 16.- K || Negyed évre . . . 4.- K
 Fél évre . . . 8.- K || Egy hónapra . . . 1.40 K

FIDIBUSZ

a legkitünőbb magyar élclap!

Páratlan népszerűség!

Remek szöveg! Pompás képek!
 Mesésen olcsó!

Egy szám: 6 krajcár.

A Fidibusz előfizetési ára:

Egész évre . . . 6.- K || Negyed évre . . . 1.50 K
 Fél évre . . . 3.- K || Egy hónapra . . . 50 K

Mutatványszámokat küld a kiadóhivatal:

BUDAPEST VIII., Rökk Szilárd-utca 6.

Hirdetmény.

Helyváltozás miatt eladok egy
 négy lóerejű Schuttleworth-féle

gőzcseplő garnitúrát

a legjobb karban, az összes cséplési
 felszereléssel együtt 3000 koronáért.

Venni szándékozók a gépet nálam
 megtekinthetik. Hitelképes vevők
 részletre is fizethetik.

Dezső József

géptulajdonos
 Nagykapornak, Zalamegye.

Szőlőoltvány, amerikai és hazai vesszőeladási hirdetmény.

A nagyméltóságú Földművelésügyi Ministerium
 60900/1896. számú szokványrendelete szerint
 válogatott első osztályú sima és gyökeres

Riparia-Portalis, Rupestris-Monticola és
 Vitis-Solenis

amerikai vadvessző, valamint ugyanily alanyokra
 némesített, fenti rendeletnek mindenben megfelelő
 a legkiválóbb bor és csemege fajú

gyökeres fás és zöldoltványok
 ugyiszintén hazai sima és gyökeres vesszők kerül-
 nek nálunk ezen évben usgymennyiségben eladásra.

Badacsonyvidéki Szőlőtelep kezelősége,
 Tapolca, (a Balaton mellett.)

Szőlő-

oltványokat
 szállít, fajtisza-
 ságért jótállva,
 legdusabb vá-
 lasztékban a
 már évek óta

elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep

tulajdonos: **GASPARI FRIGYES,**
 Medgyes, 120. sz. (Nagyküküllőmegye.)

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden
 részéből érkezett elismerő levelek, ennél fogva min-
 den szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt
 az ismerős személyiségektől úgy szó-, mint írás-
 belileg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlő-
 telep feltétlen megbízhatóságáról.

Eladó ház.

Sümege, a Templom-
 téren a Tomor Ferenc-féle

ház

azonnal eladó.

Bővebbet **Bukovác József**
 Zalaegerszegen, vagy **Lázár**
Rezső esztergályos urnál
 Sümege.

Vadászok figyelmébe

ajánlom nagy raktára-
 mat új és jókarban levő
vadászfegyvereket, valamint az összes hozzátartozó
 cikkeket. Mindennemű varrógépek, kerékpárok, forgó-
 pisztolyok, gramofonok (beszélőgépek), takaréktűzhelyek
 és mindennemű alkatrészek. — Nagy javító műhely.

Szives támogatást kér

HORVÁTH IMRE
 műlakatos és varrógép-kereskedő.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására adni, hogy a **Weisz Ede-**
 féle házban, — a vármegyeház átellenében — levő iroda-helyiségemben **tüzifára,**
 különféle **kőszénre, koksza** és **faszénre** megrendeléseket felveszek.
 Törekvésem az, hogy a t. közönséget pontosan kiszolgáljam.

Kiváló tisztelettel

Weinberger H. és fia.

A LEGKAPÓSABB

POLITIKAI

NAPILAP:

„AZ UJSÁG”

Főmunkatársak: Herczeg Ferenc, Kenedi Géza,
Kóbor Tamás, Kozma Andor, Mikszáth Kálmán.

Felelős szerkesztő: Gajári Ödön.

Társaszerkesztő: Dr Ágai Béla.

Előfizetési árak:

Egész évre 28.— K. | Negyed évre 7.— K.

Fél évre 14.— „ | Egy hónapra 2.40 „

Hetenként asszony és gyermek melléklet.

Megrendelő cím:

„Az UJSÁG” kiadóhivatala
BUDAPEST, Rákóczi-ut 54.„Az Ujság” olvasóterme a vidékről
a fővárosba érkező előfizetőink rendelkezé-
sére áll.

68. év óta fennálló rőfös és posztó üzletemet felosztatom.

Kartonok, vásznak, chiffonok, férfi és női szövetek, ágyneműek, asztalkendők,
terítők, szőnyegek, függönyök, paplanok, takarók, pokrócok és minden e szak-
mába vágó cikkekből álló dúsan felszerelt raktáramat,

az üzlet felosztása céljából hatóságilag engedélyezett

végeladás

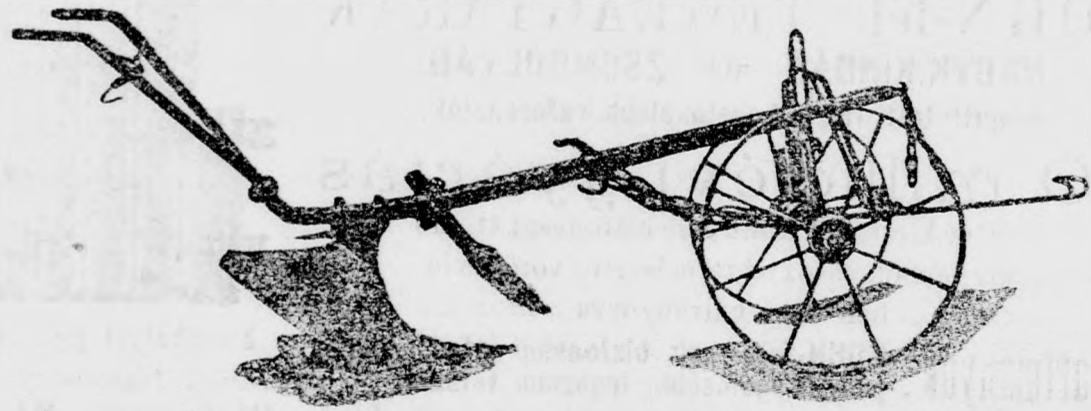
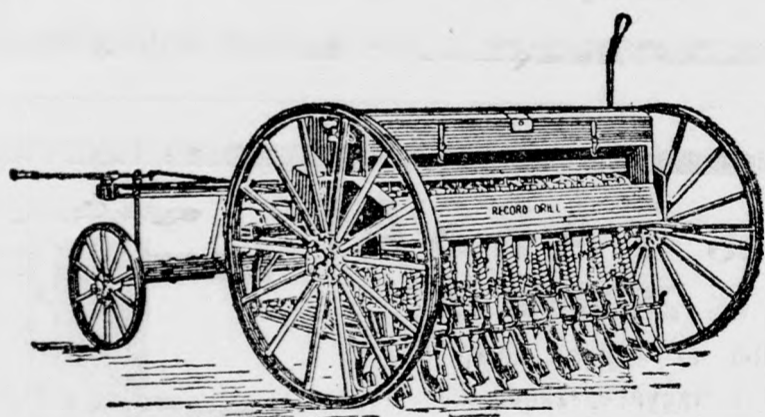
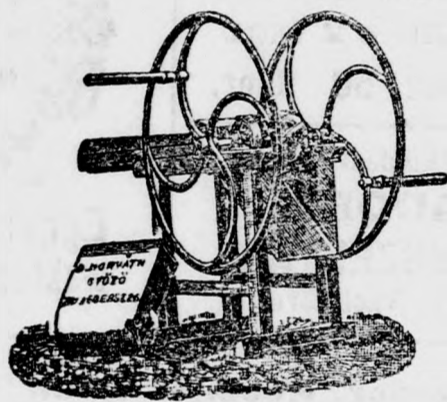
útján mélyen leszállított áron kiárusítom.

Gabonaszákok és vízhatlan ponyvák legolcsóbb árban kaphatók.

Teljes tisztelettel

Weisz Sándor.

D. Horváth Győző

vas-, szerszám-, vasalás-, fűszer-, festék-,
cement- és építkezési cikkek kereskedése
Zalaegerszegen.A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy a helybeli
vas-, fűszer- és fakereskedésemet nagy gazdasági gépraktár-
ral szereltem fel, mire sikerülta m. kir. államvasutak gépgyári vezérügynökségének
bizományi raktárátelnyernem, így módomban van a nagyérdemű gazdaközönséget a legelső-
rendű hazai gyártmányú gépekből versenyképes árak mellett kiszolgálni.Raktáron tartok: fa-, szén- és benzintüzelésű cséplő-
készleteket; vető-, arató- szénagyújtó gépeket, ekéket,
boronákat, mindennemű szecska- és répavágó, daráló-,
morzsoló gépeket, borsajtó- és szőlőzúzós gépeket.Kérem saját érdekében, szükséglet esetén raktáram meg-
tekintését és ajánlattételre való felszólítását, előre is bizto-
síthatom szolid és pontos kiszolgálásról.

Tisztelettel

D. Horváth Győző.

ERDÉLYI JENŐ gépész és electrotechnikus

Telefon sz. 43.

ZALAEGRSZEEN.

KÉSZIT:

Furott (artézi) és ásott kutakat,
rossz vagy kevés vizet tartal-
mazókat mélyít és átalakít.Szállít és felszerel szivattyukat
kézi és géphajtásra.Becserél meg nem felelő és régi
szivattyukat.

Mindennemű gépjavítást szakszerűen készít és felvilágosítással, költségvetéssel díjtalanul szolgál.

Új és használt szivattyukat állan-
dóan raktáron tart.Szagtalan árnyékszék, fürdő és
mosdó berendezéseket, vízveze-
téssel vagy anélkül.Vízvezetékek és csatornázások lé-
tesítését házak, kertek, ipartele-
pek, stb. részére.Központi fűtéseket a legtakaréko-
sabb tüzeléssel, kisebb (3—4 szo-
bás) lakások részére is.Fayence és mosaik lapokkal fal
és padlóburkolatokat.Hibás berendezéseket kezesség mel-
lett átalakít.

Csak az ily
cégtáblával
jelzett
üzletekben

lesznek
Singer
varrógépek
elárúsítva.

Figyelmeztetésül! Minden varrógép, melyet más varrógépüzlet „Singer varrógép” név alatt forgalomba bocsát, csak utánzata egyik régebbi szerkezetünknek, amely családi gépeink új szerkezeténél fogva, ugy szerkezet, mint használhatóság és tartósság tekintetében a miénktől nagyon távol áll.

SINGER CO

varrógép részvénytársaság
ZALAEGRSZEG, Vármegyház-tér 1.
Magyarország legnagyobb és legrégebbi varrógép
üzlete.

Minden rendszerű varrógép javítása elvállaltatik és szak-
szerűen eszközöltetik.

KEGYELET
disztemetkezési vállalat
a vármegyház átellenében
ZALAEGRSZEGEN.

Raktáron tart:
fa- és ércpokorsókat, sirkeresz-
teket, sirkoszorukat, kész halotti
ruhákat, művirágokat, s minden a
temetkezéshez szükséges cikketek
nagy választékban.

Elvállal:
egyszerű és disztemetkezéseket,
vidékre hullaszállítást és átszállí-
tást a legutányosabb árban.
Szükség esetén szives pártfogást kérnek:
Lendvay László,
Siposs János, Lendvay Pál,
asztalos mesterek.

Sok pénzt

takaríthat meg, aki kályhát és takaréktüzhelyeit általam javíttatja, vagy átrakatja fa-, szén- és koksztűtésre, tűzmentes téglákból épített tűzszekrényvel. Nincs többé szén- és szénmégzés a szobákban, ha bizalommal hozzám fordulnak. 14 évig dolgoztam mint segéd bel- és külföldön, többek között Ó Fensége József főherceg alsóuthi birtokán, Frigyes főhercegnél Féltoronyban, Rainer főhercegnél Badenben, Mária főhercegnőnél Hallban (Steyer), Alfonz spanyol király altmünsteri kastélyában (Felső-ausztria), hol a legnagyobb megelégedést és bizalmat nyertem.

Itt Zalaegerszegen való önállósításom óta szintén a legnagyobb megelégedésben részesültem. Ajánlom megtekintésre dús választéku raktáramat elsőrendű, esinos és olesó

cserépkályhákból.

Minél számosabb megrendelést kérve, gyors és lelkiismeretes kiszolgálást biztosítok.

Kiváló tisztelettel

BACH LAJOS

kályhás
Zalaegerszeg, Munkácsi-utca 6., Korányi-ház,
a Központi kávéház mellett.

A VERSENYÁRUHÁZBA

megérkeztek az idény legújabb divatu

női kalap és sapka újdonságai

igen nagy mennyiségben és versenyen kívüli áron.

Ugyanott kaphatók:

1 pár gyermek cipő	— frt 90 kr.	1 pár női fűzős borju bőr cipő	3 frt 50 kr.
1 » női eugos borju bőr cipő	3 » — »	1 » férfi Box Calf eugos cipő	4 » 25 »
1 » férfi sima borju bőr cipő	3 » — »	1 » női fűzős Box Calf cipő	4 » 25 »
1 » » betétes borju bőr cipő	3 » 25 »	1 » férfi Box Calf Bergsteiger c.	4 » 50 »
1 » » borju bőr cipő	3 » 50 »	1 » » » csatos Ideál c.	4 » 75 »

Tisztelettel

Pollák Ede bizományos.

Óh Jaj!

Megfojt ez az
átkozott köhögés

**Köhögés, rekedt-
ség és elnyájkaso-
dás ellen gyors és
biztos hatású**

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják
és kitünő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR“

GYÓGYSZERTÁR

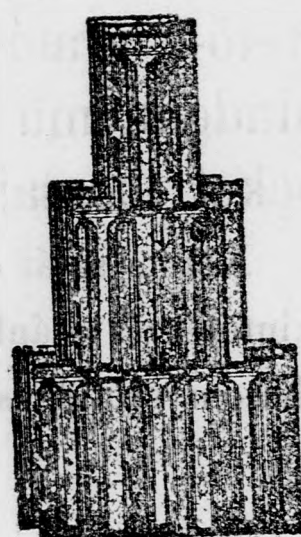
Budapest, V., Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla
csakhamar meggyógyított

Kapható Zalaegerszegen: Kaszter Sándor, Kocsuba Emil, Sümegen: E. Der-
varics István, Zalaszentgróton: Botfy Péter gyógyszertáraikban.

Nagykikindai
gyártmány. B o h n-féle
szabad, biztonsági átfedő
cserép 272. szám.

BOHN M. és TÁRSAI

NAGYKIKINDA és ZSOMBOLYA.

Legrégibb, legnagyobb és legjobb telep e
— szakmában Ausztria-Magyarországon a —

BOHN-féle TÉGLAGYÁRAK

NAGYKIKINDÁN és ZSOMBOLYÁN.

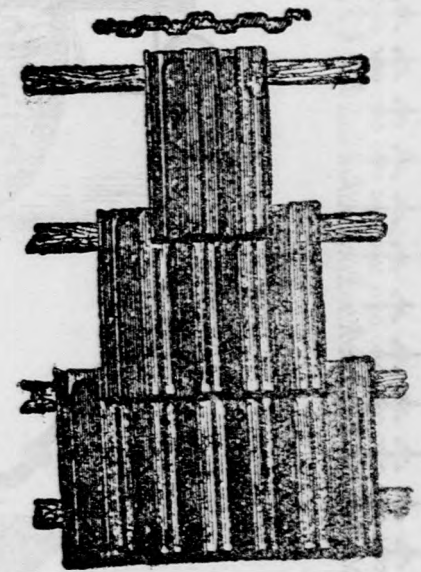
Alapítottatott 1864. Legelőkelőbb referenciák,

50 millió évi gyártás

a cs. és kir. szab. Bohn-féle biztonsági átfedő
cserepekből, vasoxyd természetes vörös szín-

ben vagy kátrányozva

Gyártmányok: Bohn-féle szab biztonsági átfedő csere-
pek. Legolcsóbb, legszebb tetőzet. —
Képes ajjegyzék és mlnták kívánatra ingyen és bérmentve.

Zsombolyai gyártmány.
Szabad, biztonsági préselt
átfedő cserép 253. szám.

Grünbaum Ferenc

mész- és téglagyára

ajánl helyben gyártott, legjobb minőségű

meszet és téglát

Megrendelések a legpontosabban és gyorsan eszközöltetnek.

Városi iroda:

ZALAEGRSZEG, KOSSUTH LAJOS-UTCA II.